

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

โอกาสทางเศรษฐกิจใหม่ในภาค

ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ
โอกาสทางเศรษฐกิจใหม่ในภาค

คำนำ

เอกสารการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่แนวคิดและการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญในภูมิภาคต่างๆ เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจใหม่ (New Growth Poles) และเป็นแหล่งนวัตกรรมแห่งใหม่ทั้งด้านเทคโนโลยี ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม โดยใช้ประโยชน์จากศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ในการกระจายประโยชน์จากการพัฒนาออกสู่พื้นที่ต่อเนื่อง และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคและประเทศ โดยมีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) เป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลและติดตามผลการพัฒนา

เอกสารฉบับนี้ได้สรุปภาพรวมการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษในช่วงปีพ.ศ. 2565 – 2567 ซึ่งครอบคลุมกรอบแนวคิด การกำหนดพื้นที่ การกำหนดกิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์ แนวทางและกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนา และการลงทุนในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กพศ. มีบทบาทสำคัญในการประสานขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษที่จัดทำขึ้นฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศต่อไป

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กันยายน 2568

สารบัญ

01

03

55

57

61

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

บทที่ 1 ความเป็นมา

01

บทที่ 2 การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

03

- 2.1 การกำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษใน 4 ภูมิภาค
- 2.2 การกำหนดกิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ
- 2.3 แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

บทที่ 3 กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนา ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

55

บทที่ 4 การลงทุนในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ปี 2566-2567

57

บทที่ 5 ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนา

61

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

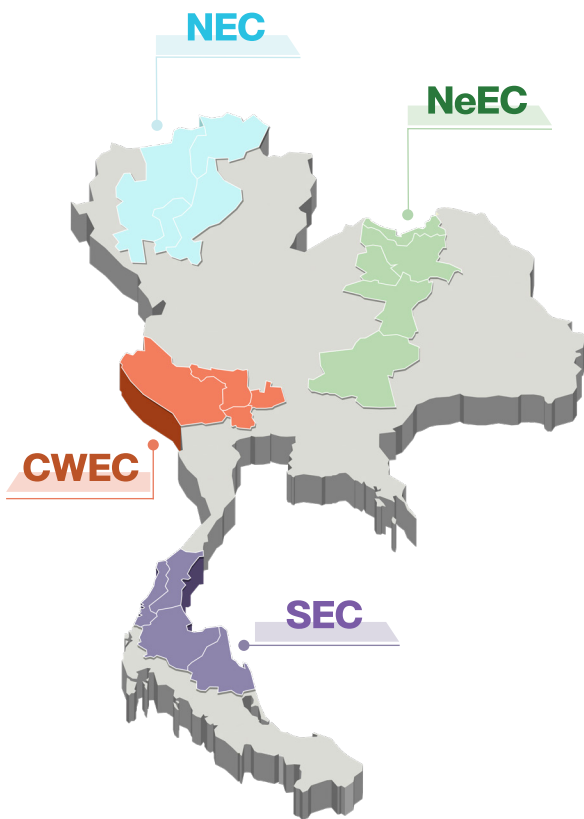
การพัฒนาพื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค และการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจใหม่ (New Growth Poles) เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแบบเครือข่ายหรือในลักษณะคลัสเตอร์ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อกระจายประโยชน์ทางเศรษฐกิจในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่าและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการและชุมชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

ในปี พ.ศ. 2563 คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจได้ริเริ่มแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ในแต่ละภาค เพื่อสนับสนุนการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค โดยครอบคลุมทั้งการต่อยอดอุตสาหกรรมเดิม และสร้างฐานอุตสาหกรรมใหม่ ที่สามารถเชื่อมโยงสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและต่อมาในปี พ.ศ. 2564 ได้ประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 โดยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.)

ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นฝ่ายเลขานุการ เป็นกลไกระดับชาติในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ และมีคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานทั้งในส่วนกลางและระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านต่างๆ โดยในช่วงแรกของการพัฒนา คณะกรรมการ กพศ. ได้ผลักดันการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

การกำหนด พื้นที่ระเบียง เศรษฐกิจพิเศษ ใน 4 ภูมิภาค

● **ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC – Creative LANNA)** ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของประเทศ

● **ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeastern Economic Corridor: NeEC – Bioeconomy)** ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย เพื่อพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพแห่งใหม่ของประเทศ ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดห่วงโซ่การผลิต

● **ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง – ตะวันตก (Central – Western Economic Corridor: CWEC)** ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครปฐม จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำด้านการเกษตรการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมไฮเทคมูลค่าสูงเชื่อมโยงกับกรุงเทพฯ พื้นที่โดยรอบ และ EEC

● **ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC)** ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภาคใต้เชื่อมโยงการค้าและโลจิสติกส์กับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ และภูมิภาคฝั่งทะเลอันดามัน เป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูง และยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่ระดับนานาชาติ

การกำหนดกิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์ ส่งเสริมการลงทุนในระยะแรก

เพื่อผลักดันให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เป้าหมายในรูปแบบของคลัสเตอร์อุตสาหกรรม ซึ่งจะช่วยยกระดับการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทานตามศักยภาพและโอกาสของแต่ละระบียงฯ และการให้สิทธิประโยชน์เป็นการเฉพาะและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งการสร้างระบบนิเวศครบวงจรที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการลงทุน เพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนในคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายของแต่ละระบียงฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คลัสเตอร์ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ในระยะแรก	พื้นที่เป้าหมาย			
	NEC	NeEC	CWEC	SEC
	เสียงราย เสียงใหม่ ลำพูน ลำปาง	นครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย	พระนครศรีอยุธยา นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี	ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช
 อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	✓	✓	✓	✓
 อุตสาหกรรมชีวภาพ		✓		✓
 อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	✓			✓
 อุตสาหกรรมสร้างสรรค์	✓			
 อุตสาหกรรมดิจิทัล	✓			
 อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์			✓	

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษ (มีผลตั้งแต่ 3 มกราคม 2566) ที่ให้สิทธิประโยชน์ในระดับสูงสำหรับการลงทุนในคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งในช่วงปี 2566 – 2567 ที่ผ่านมามีการขอรับการส่งเสริมการลงทุนในระบียงฯ 4 ภาค รวม 738 โครงการ มูลค่าการลงทุน 285,803 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังมีการจดทะเบียนนิติบุคคลจัดตั้งใหม่มูลค่ารวม 79,330 ล้านบาท

การขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

กพศ. ได้กำหนดองค์ประกอบการพัฒนาสำคัญ 5 ด้าน ครอบคลุมการให้สิทธิประโยชน์ และการอำนวยความสะดวกการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาห่วงโซ่การผลิตและบริการ การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการ และการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งมีหน่วยงานรับผิดชอบหลักในแต่ละด้าน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติควบคู่กับกลไกในระดับพื้นที่ รวมทั้ง กพศ. ได้กำหนดแนวทาง/ปัจจัยสนับสนุนที่จะส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการลงทุนและรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ อาทิ การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและมีใช้ภาษี (เช่น การยกเว้นและ/หรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล การอนุญาตให้นำแรงงานช่างฝีมือและผู้ชำนาญการจากต่างประเทศเข้ามาทำงาน มาตรการภาษี/การสนับสนุนเงินทุน (การเงิน/สินเชื่อ) สำหรับ SMEs) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (เช่น การสนับสนุนศูนย์กลางวิจัยและนวัตกรรม การส่งเสริมการนำงานวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การสร้างโอกาสให้ SMEs) การพัฒนากำลังคน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการ (เช่น การพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย การส่งเสริมขีดความสามารถของผู้ประกอบการ การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศให้เข้ามาทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและสิ่งอำนวยความสะดวก (เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ดิจิทัล สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ) และการแก้ไขกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการ (เช่น การปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ การเร่งรัดการปฏิรูปภาครัฐให้เป็น Digital Government บริการ e-Service การพัฒนากฎระเบียบด้านมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง)

เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษเกิดผลเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่และประเทศโดยรวม จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและบูรณาการการดำเนินงานจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะการสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อผลักดันให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ และยกระดับการผลิตและบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

การขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค จะพลิกโฉมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยจะส่งผลให้เกิดฐานการลงทุนหลักซึ่งจะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจแห่งใหม่ในแต่ละภาค ที่จะเชื่อมโยงกับพื้นที่เกี่ยวเนื่องและจังหวัดอื่นๆ ในภาคให้เข้ามามีส่วนร่วมได้รับประโยชน์และเติบโตไปพร้อมกัน โดยประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนา เช่น

- **โอกาสในการประกอบธุรกิจ** โดยเฉพาะ SMEs วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการขนาดใหญ่
- **การมีตำแหน่งงานและอาชีพที่หลากหลาย**ของแรงงานทั้งในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง และรองรับแรงงานที่ต้องย้ายกลับภูมิลำเนา ซึ่งจะช่วยสร้างงานสร้างรายได้
- **การขยายตัวของภาคบริการและที่อยู่อาศัย** ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการบริโภคและเศรษฐกิจในพื้นที่
- **การเป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง**เพื่อนำมาแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และเกิดการเชื่อมโยงด้านการรวมกลุ่มการใช้วัตถุดิบจากการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่พื้นที่มีศักยภาพและโอกาส
- **การเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง**จากการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากหน่วยงานภาครัฐ-ภาคเอกชน-สถาบันการศึกษาไปยังผู้ประกอบการ ชุมชนและประชาชนในพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

01

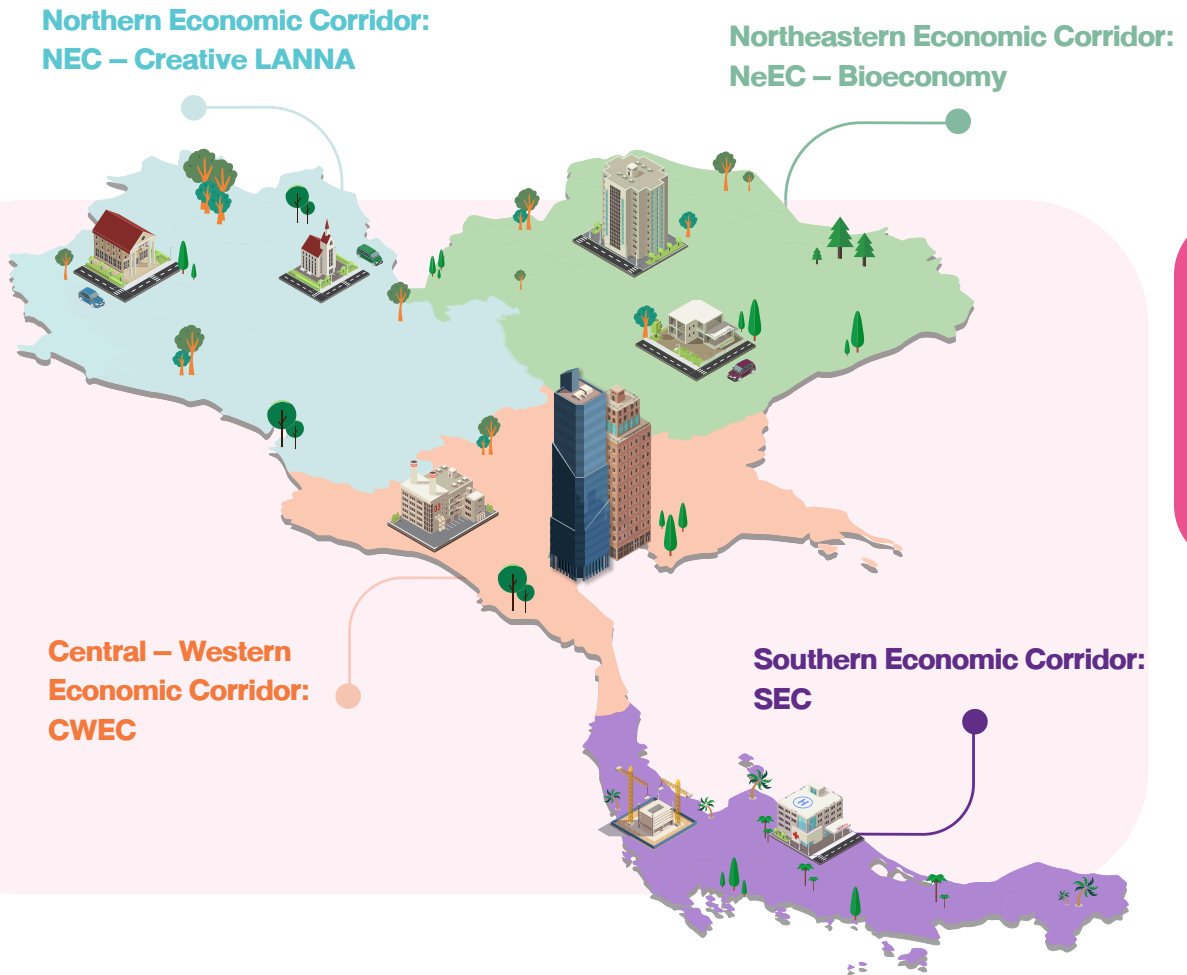
ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจโดยใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะพื้นที่ รวมทั้งโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงภายนอก เพื่อกระจายความเจริญ สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยที่ผ่านมามีภาครัฐได้ขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดน ซึ่งในระยะต่อไปจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ในแต่ละภาคให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งใหม่

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำ **กรอบแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ในแต่ละภาค เพื่อสนับสนุนการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค** โดยครอบคลุมทั้งการต่อยอดอุตสาหกรรมเดิม และสร้าง

ฐานอุตสาหกรรมใหม่ ที่สามารถเชื่อมโยงสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สนองคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจในการประชุมครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 ซึ่งได้มีมติเห็นชอบกรอบแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษในภูมิภาคต่างๆ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 รับทราบผลการประชุมดังกล่าว และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

ต่อมา **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 กำหนดให้มี **คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.)** ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมี สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการเป็นกลไกระดับชาติในการกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนการพัฒนา **ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ** โดยในระยะแรกเริ่มกำหนดให้ สศช. ศึกษาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษและสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้ประกอบการในระเบียบเศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่ง ประกอบด้วย

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC – Creative LANNA) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeastern Economic Corridor: NeEC – Bioeconomy) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง – ตะวันตก (Central – Western Economic Corridor: CWEC) และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) และเสนอต่อ กพศ. และคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอน โดย**คณะรัฐมนตรี**ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ระเบียง

เศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค และคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย ในการประชุมเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 และวันที่ 31 มกราคม 2566 ตามที่ กพศ. เสนอ (ผลการประชุม กพศ. ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 5 พฤษภาคม 2565 และผลการประชุม กพศ. ครั้งที่ 2/2565 วันที่ 21 ตุลาคม 2565 ตามลำดับ) และคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกมาตรการส่งเสริมการลงทุนเป็นการเฉพาะสำหรับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 18/2565 (มีผลตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2566) ซึ่งให้สิทธิประโยชน์ระดับสูงตามคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่ กพศ. กำหนด

02

การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

แนวคิดการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาตามศักยภาพ/โอกาส และลักษณะโดดเด่นของพื้นที่ รวมทั้งปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักที่สามารถสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประชาชนในพื้นที่และภาคเอกชน และสามารถรองรับการลงทุนและการจ้างงาน ซึ่งในการพัฒนาระเบียงฯ **ครอบคลุมพื้นที่**ที่ต้องการพัฒนาเพื่อขึ้นนำการเจริญเติบโต (Growth Centric of the Strategic Area) โดยสนับสนุนความเชื่อมโยงในพื้นที่ระเบียงฯ และเชื่อมโยงกับพื้นที่รอบข้าง (Growth Periphery) และพื้นที่เศรษฐกิจหลักอื่นๆ ของประเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงกับต่างประเทศในเชิงความสัมพันธ์ของการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) โดยเน้นการประหยัดต่อเครือข่าย (Economy of Network) และความเร็วในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งหากสามารถบริหารจัดการการพัฒนาระเบียงฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาดังกล่าว เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในหลายมิติของการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน นอกจากนี้ยังต้องเผชิญกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ส่งผลกระทบสำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับพื้นที่ ภาค และในภาพรวมของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้นในอนาคต อาทิ การแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ บทบาทของ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การแพร่ระบาดของ
ของโรคโควิด-19 ตลอดจนการพัฒนาาระบบ
โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่สำคัญ
ของประเทศ เช่น รถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยง
กับประเทศเพื่อนบ้าน รถไฟทางคู่ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการพัฒนา
พื้นที่เศรษฐกิจใหม่ทั้ง 4 ภาค สามารถใช้
ประโยชน์จากศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ
และ สังคม ที่

สอดคล้องกับ
ความต้องการ
ของพื้นที่
รวมทั้ง
สนับสนุน
การขับเคลื่อน

การพัฒนาประเทศ

ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สดช.
จึงได้ศึกษาพื้นที่ที่มีความเหมาะสม
และสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่

ผู้ประกอบการในระบียง

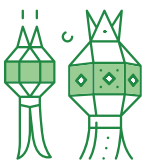
เศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่ง รวมทั้ง
แนวทางการพัฒนา โดยให้ความสำคัญ
กับกระบวนการมีส่วนร่วมในการศึกษาดังกล่าว
เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีกรอบ
การดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถบูรณาการ
การทำงานไปในทิศทางเดียวกันและก่อให้เกิด
ผลเป็นรูปธรรมได้โดยเร็ว ซึ่งได้ประมวล
ร่วมกับความเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
ในพื้นที่ที่กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการ
รับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาด้วย

ประเทศมหาอำนาจต่อประเทศในภูมิภาค
การเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาของ
ประเทศเพื่อนบ้าน การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศต่างๆ เช่น แนวคิดความตกลง
หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional
Comprehensive Economic Partnership: RCEP)
และข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง
(Belt and Road Initiative) ของจีน
รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี
การเข้าสู่สังคมสูงวัย การเข้าสู่ความเป็นเมือง

2.1 การกำหนดพื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

สศช. ศึกษาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบกับดำเนินการรับฟังความคิดเห็นร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จังหวัดและ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่รวมทั้งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมีพื้นที่ศึกษา ดังนี้

พื้นที่ระเบียบ
เศรษฐกิจพิเศษ
ภาคเหนือ

พื้นที่ระเบียบ
เศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่ระเบียบ
เศรษฐกิจพิเศษ
ภาคกลาง-ตะวันตก

พื้นที่ระเบียบ
เศรษฐกิจพิเศษ
ภาคใต้

2.1.1 สถานการณ์การพัฒนา

หลังจากที่ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาหลักที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายนอกกระทบต่อศักยภาพของประเทศในการแสวงหาเงินตราต่างประเทศจากการส่งออกสินค้าและบริการการท่องเที่ยว และนำไปสู่แนวคิดที่ต้องทบทวนศักยภาพการดูดซับภายในประเทศ (Absorption Capacity) การลดความเสี่ยงของอุปสงค์จากต่างประเทศ และการเพิ่มศักยภาพการสร้างระบบห่วงโซ่อุปทานของ

ผลิตภัณฑ์ไทยในระดับโลก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยที่พึ่งพิงการผลิตพืชหลักในสาขาการเกษตร ประเภทอุตสาหกรรม การผลิตที่เป็นประเภทอุตสาหกรรมเบา โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมหนัก โดยเฉพาะการประกอบยานยนต์ อุตสาหกรรมบริการ โดยเฉพาะสาขาการท่องเที่ยวและโรงแรม พบว่าได้ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไทย

อย่างต่อเนื่องในหลายทศวรรษที่ผ่านมา ก่อนที่จะต้องประสบกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ หดตัวอย่างรุนแรงจากโควิด-19 ในปี 2563 และอาจมีผลกระทบต่อเนื่องในระยะกลาง แม้จะสามารถฟื้นตัวจากโรคระบาด ในหลายสาขาการผลิตเพื่อตอบสนอง

ต่ออุปสงค์การส่งออกสินค้าที่เพิ่มขึ้น ในต่างประเทศ แต่วิถีของการบริโภค การผลิตและอื่นๆ อาจต้องปรับตัว สู่สภาพปกติใหม่ (New Normal) และการปรับตัวฉับพลันของเทคโนโลยีต่างๆ (Technology Disruption)

ในการวางแผนการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นที่จะต้องแสวงหายุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศด้วยกลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อเป็นแกนหลักของการพัฒนาประเทศ (Disruption Strategy of Economic Development Path) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาในมิติสมัยใหม่ของการผลิต รายสาขาที่เน้นเทคโนโลยียุคใหม่ (New Economy with Technological Disruption) และมิติของการพัฒนา ในระดับพื้นที่ที่มีพลวัต (Dynamic Spatial Development) ที่สามารถส่งเสริม การกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค และท้องถิ่นโดยขับเคลื่อนการพัฒนา ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษในภูมิภาคต่างๆ ให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจใหม่ (New Growth Poles) และกระจายผลได้ จากการพัฒนาออกสู่พื้นที่โดยรอบ รวมทั้ง ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.1.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่ ที่มีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็น ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

หลักเกณฑ์
ประกอบการ
พิจารณา
การกำหนดพื้นที่
ระเบียบเศรษฐกิจ
พิเศษ ใน 4 ภูมิภาค

1

เป็นพื้นที่เชื่อมโยง
การพัฒนาตั้งแต่
3 จังหวัดขึ้นไป

และมีตำแหน่งที่ตั้ง
ทางภูมิศาสตร์ที่มี
ความได้เปรียบ สามารถ
เข้าถึงปัจจัยการผลิต
และตลาดที่มีศักยภาพ
และสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่
เศรษฐกิจหลักทั้งใน
และต่างประเทศ

2

พื้นที่มีศักยภาพ
และความพร้อม
ในการพัฒนา

อาทิ ศักยภาพด้าน
เศรษฐกิจ โดยมีฐาน
เศรษฐกิจที่โดดเด่นและ
มีโอกาสเชื่อมโยงการพัฒนา
เพื่อขับเคลื่อนให้เกิด
การขยายตัวในอนาคต
มีความพร้อมและมีปัจจัย
สนับสนุนการพัฒนา
ระดับดี เช่น โครงสร้าง
พื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์
ความพร้อมด้านแรงงาน
และการสนับสนุนด้าน
การวิจัยและพัฒนา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 ได้กำหนด
บทนิยามคำว่า “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” ซึ่งหมายถึงพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็น
เขตเศรษฐกิจพิเศษตามข้อเสนอแนะของ กพศ. โดยในกรณีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมให้เป็นเขต
เศรษฐกิจพิเศษครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดตั้งแต่สามจังหวัดขึ้นไป ให้เรียกเขตเศรษฐกิจนั้นว่า
“ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ”

3

เครือข่ายกิจกรรม ทางเศรษฐกิจสามารถ เชื่อมโยงในลักษณะ ของห่วงโซ่มูลค่า

โดยมีกลุ่มธุรกิจและ
สถาบันที่เกี่ยวข้อง
มาร่วมตัวดำเนินกิจการ
อยู่ในพื้นที่และพื้นที่
ใกล้เคียง มีความร่วมมือ
เกื้อหนุน เชื่อมโยงและ
เสริมกิจการซึ่งกันและกัน
และเชื่อมโยงภาคการผลิต
และบริการสนับสนุนต่างๆ
หรือมีโอกาสที่จะพัฒนา
ให้มีความร่วมมือและ
เชื่อมโยงดังกล่าว
ซึ่งจะสร้างความเข้มแข็ง
ของห่วงโซ่มูลค่า
(Value Chain)

4

พื้นที่ที่มีความจำเป็น ต้องมีการพัฒนา

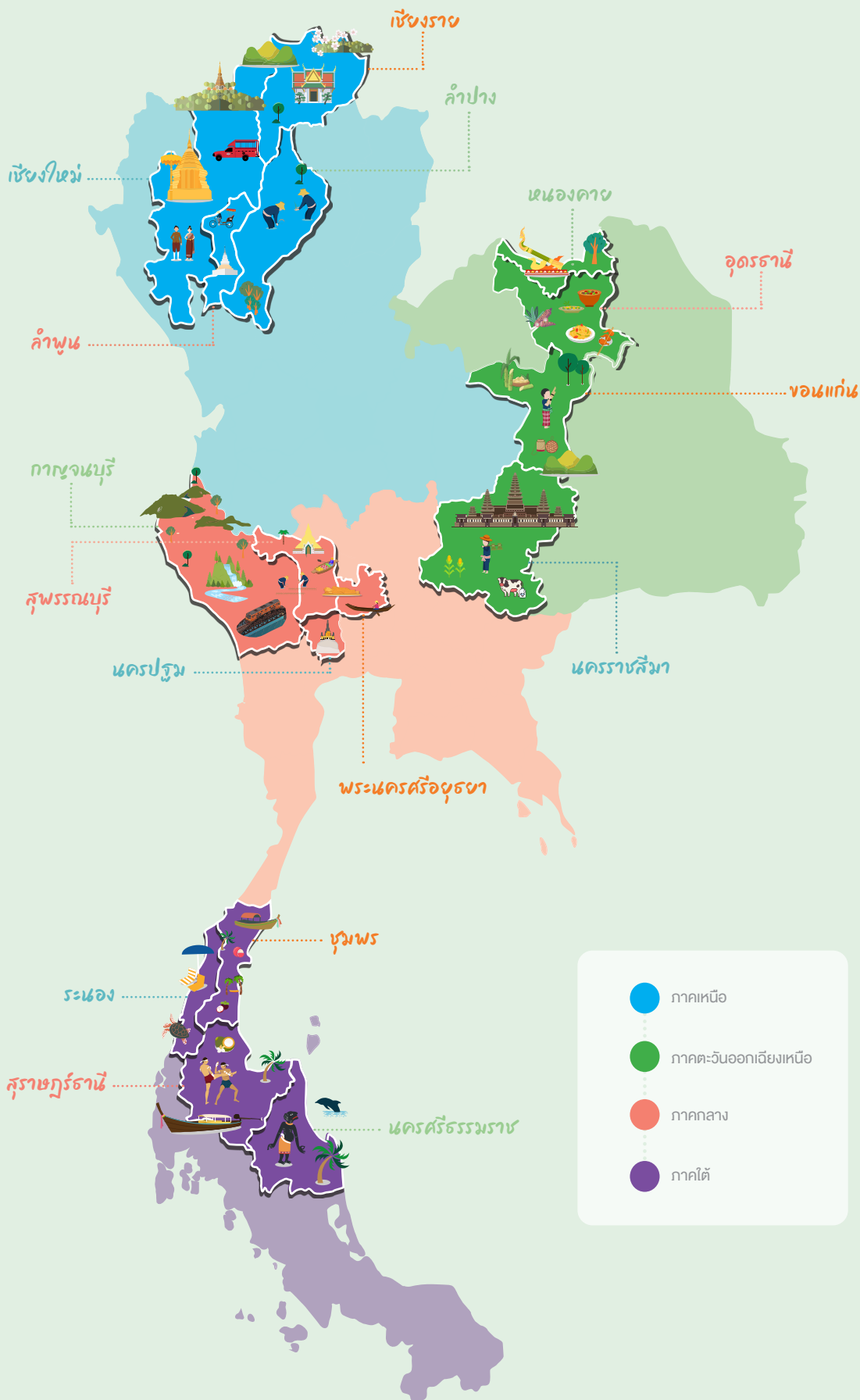
เพื่อเพิ่มบทบาทสำคัญ
ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
ของภาค และช่วยสร้างงาน
และสร้างรายได้ให้กับ
ภาคธุรกิจและประชาชน
ในพื้นที่ เนื่องจากเป็น
พื้นที่ที่มีศักยภาพ
ซึ่งสามารถนำมาพัฒนา
ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

5

ประชาชนและ ภาคส่วนในพื้นที่ มีการยอมรับและ การสนับสนุน

เนื่องจากเป็นผู้ได้รับผล
จากการพัฒนาโดยตรง
และเป็นผู้สนับสนุน
ให้การพัฒนาระเบียง
เศรษฐกิจพิเศษ
ประสบความสำเร็จ

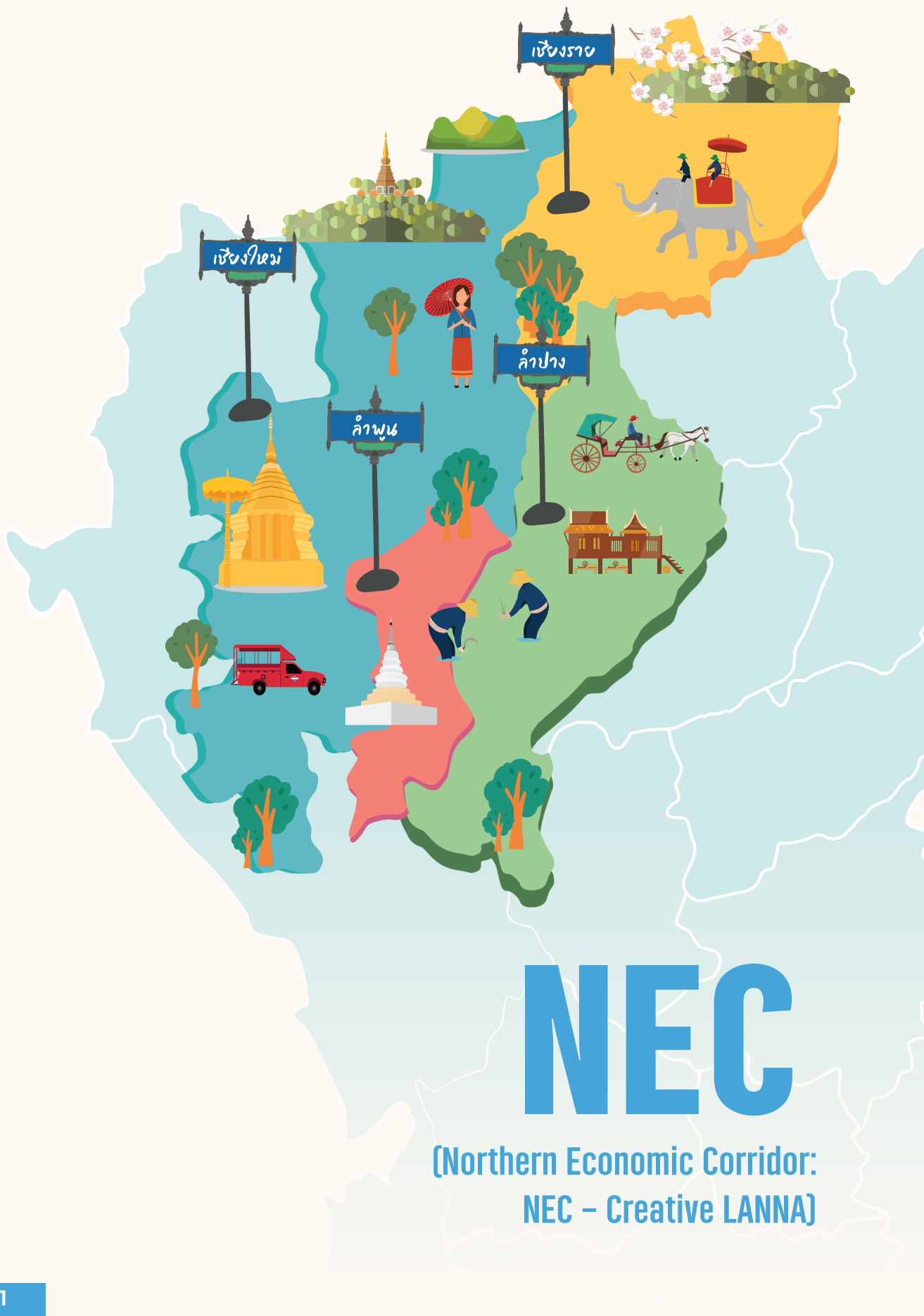

2.1.3

พื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็น
ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

.....

NEC

(Northern Economic Corridor:
NEC – Creative LANNA)

พื้นที่ระเบียง เศรษฐกิจพิเศษ ภาคเหนือ

เชียงราย

เชียงใหม่

ลำพูน

ลำปาง

ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรม
และทรัพยากรธรรมชาติโดดเด่น
มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์
และมีภาคการท่องเที่ยวและบริการ
ที่มีศักยภาพโดดเด่นเป็นจุดหมาย
ปลายทางระดับนานาชาติ อย่างไรก็ตาม
เศรษฐกิจภาคเหนือมีขนาดเล็กและ
ขยายตัวช้า คิดเป็นสัดส่วนประมาณ
ร้อยละ 7-8 ของประเทศ และประชากร
สูงอายุมีสัดส่วนสูงที่สุดในประเทศ
รวมทั้งยังคงเผชิญปัญหาหมอกควัน
หมอกควันรุนแรง

เศรษฐกิจภาคเหนือคิดเป็น
สัดส่วนเพียง ร้อยละ

7-8
ของประเทศ

ประชากรสูงอายุ
มีสัดส่วนสูงที่สุด
ในประเทศ

ปัญหาหมอกพิษ
หมอกควันรุนแรง

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาพื้นที่เป็นฐานเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์หลักของประเทศอย่างยั่งยืน

พื้นที่ที่เหมาะสม

จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่
ลำพูน และลำปาง

ศักยภาพและโอกาส

ทำเลที่ตั้งสามารถ
เชื่อมโยงสู่ประเทศใน
อนุภูมิภาคแม่น้ำโขง
ตอนบน และมีความพร้อม
ด้านโครงข่ายคมนาคม
เชื่อมโยงทั้งภายในพื้นที่
และพื้นที่เชื่อมโยง

มีอาณาเขตติดต่อกับ สปป.ลาว และเมียนมา
และเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค
โดยมีเส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้
ภายใต้แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong
Subregion: GMS) เชื่อมโยงจีนตอนใต้
สปป.ลาว เข้าสู่ประเทศไทย และมีโครงข่าย
คมนาคมทั้งทางถนน ทางอากาศ และทางราง
ทำให้สามารถเดินทางภายในพื้นที่ได้โดยสะดวก
และรวดเร็ว และสามารถเดินทางเชื่อมโยง
กับเมืองหลักของประเทศและภูมิภาคได้

พื้นที่มีความสำคัญ
ทางประวัติศาสตร์
และเต็มไปด้วยทุน
ทางวัฒนธรรม
ที่โดดเด่น

เป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมล้านนา โบราณ
สถาน ผลงานศิลปะ ความเชื่อและจารีตประเพณี
และมีอารยธรรมที่ผสมผสานข้ามเผ่าพันธุ์
รวมทั้งมีบุคลากรที่มีความสามารถในการนำ
ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่ม และ
การถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์
ชุมชนที่มีเอกลักษณ์
และหลากหลาย

มีผลิตภัณฑ์ชุมชนกว่า 10,000 ผลิตภัณฑ์
ที่สามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยี

ภาคการท่องเที่ยว และบริการมีศักยภาพ โดดเด่นและมีคุณภาพ

จึงทำให้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงหลากหลายรูปแบบ และมีศักยภาพในการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่กว่า 64 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 48 ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวภาคเหนือทั้งหมด

สภาพแวดล้อม ที่เอื้อให้เกิดกิจกรรม สร้างสรรค์

มีความพร้อมของสถาบันการศึกษา สถาบันฝึกอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงาน ทั้งของภาครัฐและเอกชน ซึ่งสามารถผลิตบุคลากรด้านสร้างสรรค์ปีละไม่ต่ำกว่า 2,000 คน และเป็นแหล่งรวมบุคลากรด้านสร้างสรรค์

แนวทางการพัฒนา

พัฒนา Creative Ecosystem ให้เอื้อต่อการเป็นเมืองสร้างสรรค์

โดยพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการผลิตสินค้าและบริการสร้างสรรค์ และเป็นแหล่งดึงดูดบุคลากรและศิลปินด้านสร้างสรรค์ของประเทศ เช่น

1) การปรับภูมิทัศน์เมือง การพัฒนาย่านสร้างสรรค์ การเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Space)

2) การพัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล

3) การพัฒนาโครงข่ายคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และสิ่งอำนวยความสะดวก

4) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ให้สะดวกต่อการเข้าถึงสำหรับคนทุกกลุ่มวัย (Universal Design) และการจัดทำแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวสร้างสรรค์

พัฒนาสินค้าและบริการสร้างสรรค์

1) พัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ 15 สาขา โดยในระยะแรกจะเน้นพัฒนา กลุ่มศิลปะต้นฉบับเชิงสร้างสรรค์ (Creative Original) เช่น งานฝีมือและหัตถกรรม ดนตรี ศิลปะการแสดง และทัศนศิลป์ ควบคู่กับการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมกลุ่ม Creative Content/Media เช่น ภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ และซอฟต์แวร์ และเหนี่ยวนำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมกลุ่มการโฆษณา การออกแบบ การให้บริการด้านสถาปัตยกรรม แฟชั่น อาหารไทย การแพทย์แผนไทย และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และในระยะต่อไป

จะเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมกลุ่ม Creative Content/Media ให้มีความพร้อมที่จะสามารถเป็นผู้นำด้านการผลิตและแข่งขันได้ในตลาดโลก และส่งเสริมการสร้างแบรนด์ของประเทศไทย

- 2) สร้างอัตลักษณ์ให้แก่อุตสาหกรรมและบริการสร้างสรรค์ในพื้นที่
- 3) นำแนวคิดและองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์
- 4) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ประกอบการ นักออกแบบ และนักวิชาการ
- 5) ให้สิทธิประโยชน์ทั้งทางภาษีและที่ไม่ใช่ภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุน

สร้างแบรนด์ และส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์

- 1) พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งรวมบุคลากรสร้างสรรค์เพื่อเป็น Brand Ambassador ของพื้นที่
- 2) ประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการสร้างสรรค์ให้เป็นที่รู้จักในระดับโลก
- 3) การเข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์

พัฒนาทางการศึกษาและวิจัยและบุคลากรด้านสร้างสรรค์

- 1) พัฒนาและเสริมทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักศึกษา นักวิชาการ ศิลปิน ผู้ประกอบการ และแรงงาน
- 2) ปลุกฝังการเรียนรู้สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะ และกระตุ้นความคิด และการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน
- 3) ส่งเสริมงานวิจัย และพัฒนาฐานข้อมูลด้านสร้างสรรค์

NeEC

(Northeastern Economic Corridor:
NeEC – Bioeconomy)

พื้นที่ระเบียง เศรษฐกิจพิเศษ

ภาคตะวันออก เชิงเหนือ

ขอนแก่น

นครราชสีมา

อุดรธานี

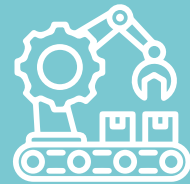
หนองคาย

ภาคตะวันออกเชิงเหนือเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ ทั้งข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการผลิตที่พึ่งพาน้ำฝนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ขณะที่พื้นที่ชลประทานมีจำกัดครอบคลุมพื้นที่เกษตรเพียงร้อยละ 11.9 และภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรขั้นต้นที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ จึงทำให้อัตราการเติบโตและขนาดเศรษฐกิจของภาคมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับประเทศ

แหล่งเพาะปลูกพืชขนาดใหญ่
ของประเทศ

(ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง)

ภาคอุตสาหกรรม
เป็นการแปรรูป
เกษตรขั้นต้น

ภาคเกษตร
ได้รับผลกระทบจาก
การเปลี่ยนแปลง
สภาพอากาศ

พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเชิงเหนือ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาพื้นที่เป็นฐานอุตสาหกรรม
ชีวภาพแห่งใหม่ของประเทศไทยที่เชื่อมโยง
การเกษตรและอุตสาหกรรมชีวภาพด้วย
เทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดห่วงโซ่การผลิต

พื้นที่ที่เหมาะสม

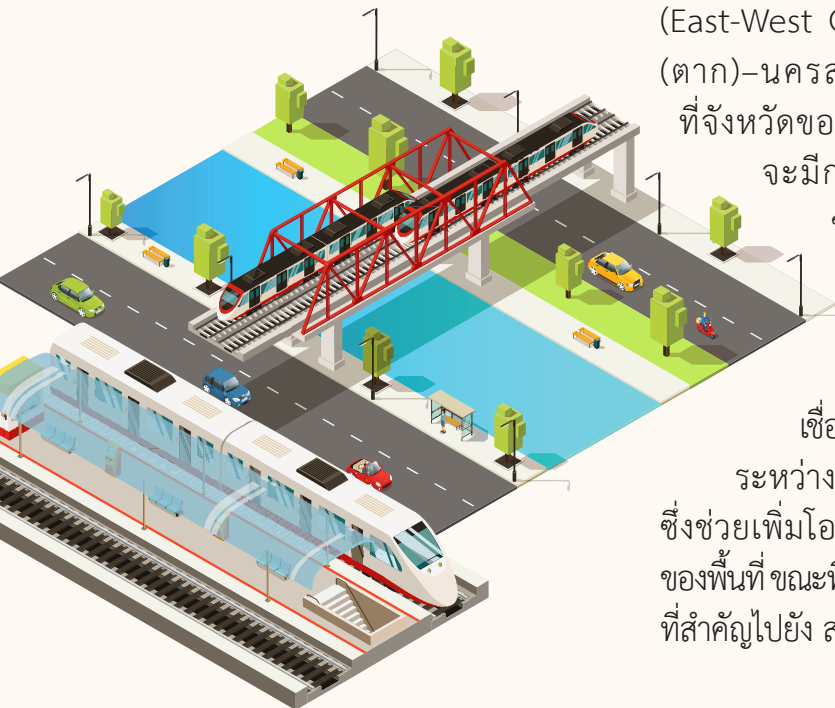
จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น
อุดรธานี และหนองคาย

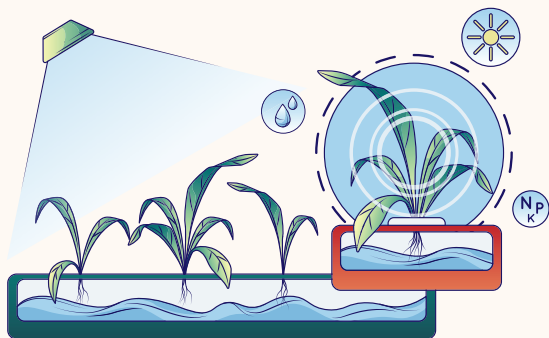
ศักยภาพและโอกาส

ศูนย์กลางของภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ
เพื่อเชื่อมโยงไปยัง
จังหวัดต่างๆ ในภาค
และ สปป.ลาว

มีความพร้อมด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน
การคมนาคมขนส่งและเป็นศูนย์กลางการคมนาคม
และโลจิสติกส์ของภาค โดยมีเส้นทางหลัก
เชื่อมโยงผ่านทั้ง 4 จังหวัดด้วยทางหลวงหมายเลข 2
และทางรถไฟ สายกรุงเทพฯ-หนองคาย
(เชื่อมต่อเข้า สปป.ลาว) และจะตัดกับทางรถไฟ
สายใหม่เชื่อมระยอง-เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันออกเฉียง
(East-West Corridor Upper) จากแม่สอด
(ตาก)-นครสวรรค์-ขอนแก่น-นครพนม
ที่จังหวัดขอนแก่น นอกจากนี้ ในอนาคต
จะมีการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูง
ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย
ที่จะเชื่อมกับทางรถไฟ
สาย สปป.ลาว-จีน อีกทั้ง
จังหวัดนครราชสีมา ยัง
เชื่อมโยงกับ EEC ด้วยทางหลวงพิเศษ
ระหว่างเมือง สายชลบุรี-นครราชสีมา
ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสด้านการค้าและการลงทุน
ของพื้นที่ ขณะที่จังหวัดหนองคายเป็นประตูการค้า
ที่สำคัญไปยัง สปป.ลาวและจีน

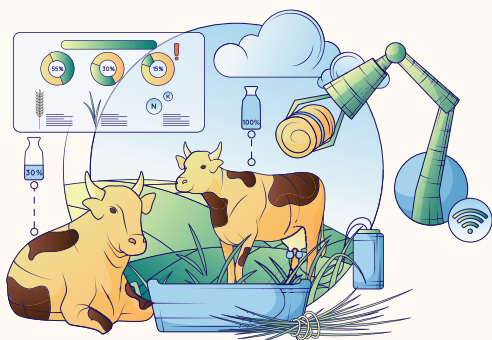

พื้นที่ผลิต และรวบรวม ผลผลิตพืชเศรษฐกิจ

เป็นแหล่งเพาะปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมชีวภาพ โดยผลิตอ้อยโรงงานและผลิตมันสำปะหลัง คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 ของผลผลิตทั้งภาค โดยจังหวัดนครราชสีมามีปริมาณการผลิตมันสำปะหลังมากที่สุด และจังหวัดอุดรธานีและขอนแก่นมีศักยภาพในการผลิตอ้อยโรงงานซึ่งผลิตได้มากเป็นอันดับ 1 และ 2 ของภาคมาโดยตลอด

พื้นที่สามารถต่อยอด อุตสาหกรรมและการผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูง

มีโอกาสในการพัฒนาต่อยอดวัตถุดิบในพื้นที่สู่อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต (Future Food) เช่น โปรตีนทางเลือกแทนเนื้อสัตว์จากพืช (Plant-based Protein) โปรตีนจากแมลง (Insect-based Protein) และอุตสาหกรรมชีวภาพที่สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง ทั้งในด้านการผลิต การลงทุนและการวิจัยพัฒนา

สถาบันการศึกษาในพื้นที่ มีศักยภาพในการศึกษาวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับ อุตสาหกรรมชีวภาพและ การเกษตร

เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เป็นต้น ซึ่งมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุดิบในพื้นที่

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้มีความหลากหลาย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

โดยสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนานองค์ความรู้ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมชีวภาพ สมัยใหม่ และการวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เช่น การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงงานวิจัยสู่ภาคอุตสาหกรรม ประสานและเชื่อมโยงงานวิจัยตั้งแต่ระดับ Lab scale ระดับ Plant scale และระดับ Commercial scale เป็นต้น และสนับสนุนเงินทุนในการยกระดับสถานประกอบการชีวภาพมาตรฐานสากล และกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตเชิงพาณิชย์ วิเคราะห์ ทดสอบ รับรองผลิตภัณฑ์ และบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

.....

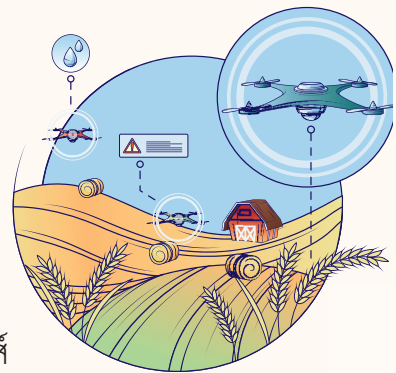
ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในด้านการเกษตร อุตสาหกรรมชีวภาพและ อุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

โดยการกำหนดมาตรการให้เกิดการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรม กำหนดสิทธิประโยชน์ และ ยกระดับการผลิตในภาคการเกษตร รวมทั้งการพิจารณาทบทวน ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ

.....

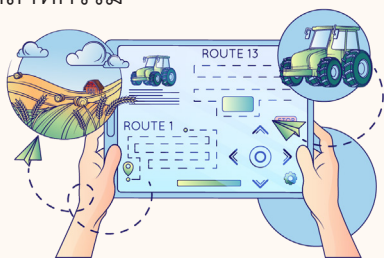
ส่งเสริมการพัฒนาด้านการตลาด

ทั้งในด้านการสร้างมาตรฐานสินค้า การกระจายสินค้า การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การใช้ประโยชน์ระบบเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง และการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดทำและส่งเสริม การใช้สัญลักษณ์สำหรับผลิตภัณฑ์ชีวภาพ (Bio Label) เพื่อสร้างการรับรู้ในวงกว้าง

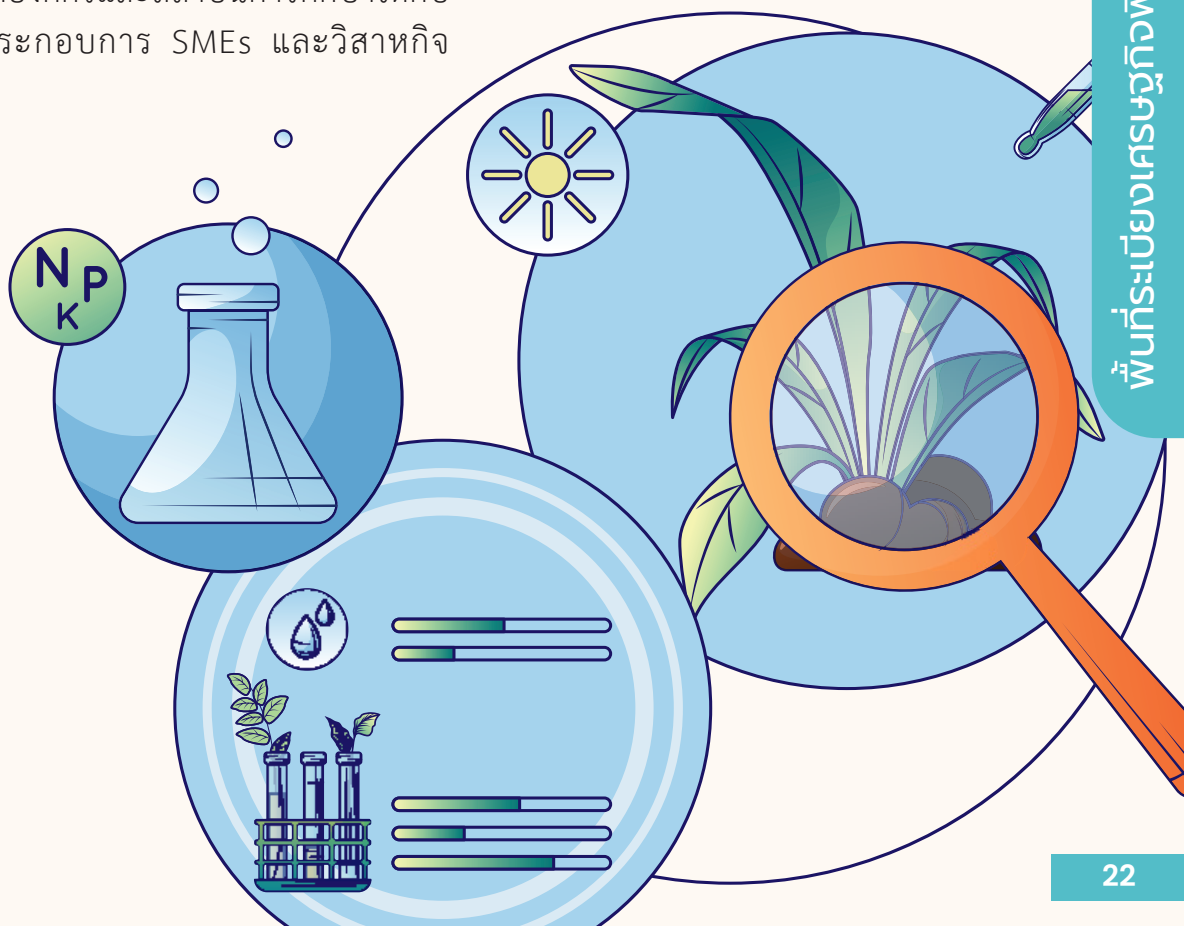
พัฒนาบุคลากรด้านเกษตร และอุตสาหกรรมชีวภาพ

โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างสถาบัน
การศึกษาในพื้นที่กับภาคเอกชน เช่น
การจัดทำหลักสูตรพัฒนาอุตสาหกรรม
ชีวภาพเพื่อให้องค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ
SMEs รวมทั้งการสร้างบุคลากรด้าน
ชีวภาพให้เพียงพอต่อความต้องการ
ในภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาและส่งเสริมการถ่ายทอด เทคโนโลยี

จากองค์กรและสถาบันการศึกษาให้กับ
ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจ

ชุมชน และการพัฒนาศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะ
อุตสาหกรรมชีวภาพ (Bio Intelligence Unit)

เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่ อุตสาหกรรมอาหาร

โดยเฉพาะในมิติเศรษฐกิจชีวภาพ
ตามแนวทาง BCG โดยใช้วัตถุดิบในพื้นที่
และบริเวณโดยรอบเพื่อสนับสนุนห่วงโซ่
คุณค่า และนำนวัตกรรมมาช่วยเพิ่มมูลค่า
เป็นผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่าสูงที่เป็นที่ต้องการ
ของตลาดโลก เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ
ส่วนประกอบของอาหาร (Food Ingredients)
อาหารที่มีประโยชน์เฉพาะ (Functional Food)
อาหารเสริมและอาหารที่มีผลในเชิง
การรักษา อาหารแห่งอนาคต เป็นต้น

พื้นที่ระเบียง
เศรษฐกิจพิเศษ

ภาคกลาง - ตะวันออก

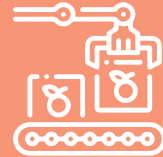
พระนครศรีอยุธยา

นครปฐม

สุพรรณบุรี

กาญจนบุรี

ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพ
ในการผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท
ทั้งข้าว อ้อย พืชผัก และผลไม้ เป็นแหล่ง
อุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรที่เชื่อมโยง
แหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งภายในและ
ภายนอกภาค และต่างประเทศ และเป็น
ฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมส่งออก
และแหล่งจ้างงานสำคัญของประเทศ เช่น
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และ
อุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปสินค้า
เกษตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาอุตสาหกรรม
ส่วนใหญ่ยังใช้เทคโนโลยีเดิม และพื้นที่
เกษตรอุดมสมบูรณ์ลดลง สร้างมูลค่าเพิ่ม
ได้ต่ำ

ฐานผลิตอุตสาหกรรม
ส่งออกของประเทศ

แหล่งผลิตสินค้าเกษตร
หลากหลาย

การผลิตส่วนใหญ่
ยังใช้เทคโนโลยีเดิม

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำของ
ภาคกลาง-ตะวันตกในด้านอุตสาหกรรม
เกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม
ไฮเทคมูลค่าสูงระดับมาตรฐานสากล
เชื่อมโยงกับกรุงเทพและพื้นที่โดยรอบ
และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
(EEC)

พื้นที่ที่เหมาะสม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
นครปฐม สุพรรณบุรี และ
กาญจนบุรี

ศักยภาพและโอกาส

แหล่งเกษตรและแปรรูป ที่สำคัญ

เป็นฐานการผลิตพืชและปศุสัตว์เศรษฐกิจ
ที่สำคัญ ติดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศ
ทั้งผลผลิตข้าวนาปี อ้อย มันสำปะหลัง โคเนื้อ
ไก่เนื้อ และสุกร รวมทั้งมีกล้วยไม้เป็นพืช
ส่งออกสำคัญและสร้างชื่อเสียง มีแหล่งน้ำ
และระบบชลประทานค่อนข้างครอบคลุม
เมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ ตลอดจนเป็นที่ตั้ง
ของโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรที่มี
การผลิตและส่งขายทั้งตลาดภายในประเทศ
และต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีโอกาส
ในการลงทุนด้านการแปรรูปอาหารจากสินค้า
เกษตรและประมงที่นำเข้าจากเมียนมา

ฐานการผลิต อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และ อุตสาหกรรมยานยนต์ และชิ้นส่วน

มูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมการผลิต
ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์
และอุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์สูงประมาณ
80,000 กว่าล้านบาทต่อปี คิดเป็นสัดส่วน
ร้อยละ 21 ของประเทศ และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์รถพ่วง
และรถกึ่งพ่วงประมาณ 60,000 ล้านบาทต่อปี
คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16 ของประเทศ

แหล่งท่องเที่ยว ที่หลากหลายและ มีชื่อเสียง

มีจำนวนนักท่องเที่ยวรวมประมาณ 26 ล้านคน/ปี คิดเป็นร้อยละ 9 ของประเทศ สามารถเดินทาง ได้สะดวกไม่ไกลจากกรุงเทพฯ โดยมีแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักหลายแห่ง โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมทั้ง กิจกรรมท่องเที่ยวผจญภัยหลากหลายรูปแบบ

สถาบันการศึกษา ที่มีชื่อเสียง จำนวนมาก

ทั้งของภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญ หลากหลายสาขา อาทิ สาขาโภชนศาสตร์ และเทคโนโลยีอาหารสัตว์/การปรับปรุง พันธุ์พืช/วิจัยและพัฒนากาเกษตร/เครื่องจักรกล และเมคคาทรอนิกส์เกษตร สาขาเทคโนโลยี การแปรรูปอาหาร ซึ่งสามารถสนับสนุน การวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อ ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสินค้าและบริการ ในพื้นที่ได้

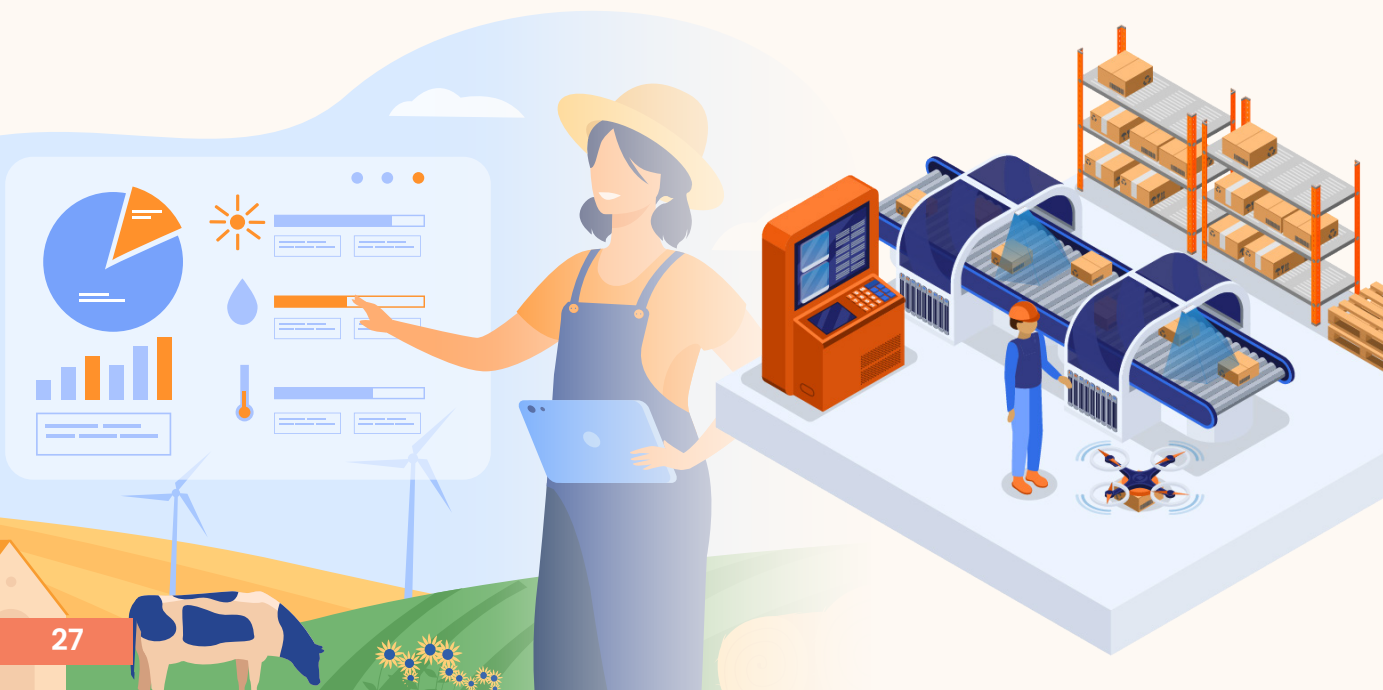

แนวทางการพัฒนา

เพิ่มศักยภาพการเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร/อาหารคุณภาพ และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (Agro High Value Added)

- 1) สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร มูลค่าสูง และพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานสากล
- 2) สนับสนุนการทำการเกษตรแบบรวม การผลิตและรวมจำหน่าย
- 3) พัฒนาเกษตรกร ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ชุมชนผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจ เริ่มต้น (Startup) สู่เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer)
- 4) ส่งเสริมบทบาทการเป็นศูนย์กลางวิจัย และนวัตกรรม (Innovation Hub) ด้วยกระบวนการทำงานในลักษณะ เครือข่ายนวัตกรรม
- 5) ส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงข้อมูล Big Data ด้านการเกษตร และใช้ประโยชน์ จากดิจิทัลแพลตฟอร์ม
- 6) ส่งเสริมระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ให้ได้มาตรฐานสากล
- 7) ส่งเสริมการตลาดและการเข้าถึงกลุ่ม ลูกค้าที่หลากหลาย และส่งเสริมการสร้าง ตราสินค้า
- 8) อำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ
- 9) พัฒนาและส่งเสริมการถ่ายทอด เทคโนโลยีจากองค์กรและสถาบัน การศึกษาให้กับผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของฐานอุตสาหกรรมเดิมและ
ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม
แห่งอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่
และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
(High-Tech Industrial Base)
เชื่อมโยงกรุงเทพและพื้นที่
โดยรอบ และ EEC

- 1) ยกกระตือรือร้นการผลิตอุตสาหกรรมไฮเทคชั้นนำที่เชื่อมโยงกับห่วงโซ่การผลิตระดับโลก ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมต่อ supply chain ระหว่างอุตสาหกรรมในพื้นที่กับอุตสาหกรรมใน EEC
- 2) ส่งเสริมการร่วมวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาและต่อยอดเทคโนโลยี นวัตกรรม ทั้งด้านการออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์
- 3) สนับสนุนและจูงใจให้ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นก้าวหน้ามากขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 4) พัฒนาแรงงานให้มีทักษะขั้นสูง
- 5) เตรียมฐานการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- 6) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกับ EEC ทั้งทางถนนและทางราง และเชื่อมต่อกับภาคอื่นๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

พัฒนาเขตการท่องเที่ยว
เชิงมรดกโลก ประวัติศาสตร์
และการอนุรักษ์ (Heritage and
Green Tourism District)

- 1) อนุรักษ์และฟื้นฟูบูรณะโบราณสถานให้เกิดความยั่งยืน
- 2) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย โดยให้ความสำคัญกับการรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ
- 3) ยกกระตือรือร้นคุณภาพและมาตรฐานธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ การเชื่อมโยงสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้ากับภาคการท่องเที่ยว รวมทั้งเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวสีเขียว (Green & Organic Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยชุมชน ที่มีการบริหารจัดการและแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม
- 4) ประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดด้านการท่องเที่ยวและบริการ โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี e-commerce ในการบริหารจัดการประชาสัมพันธ์และการขายโปรแกรมท่องเที่ยว

SEC

(Southern Economic Corridor)

พื้นที่ระเบียง เศรษฐกิจพิเศษ ภาคใต้

ชุมพร

ระนอง

สุราษฎร์ธานี

นครศรีธรรมราช

ภาคใต้มีที่ตั้งที่สามารถออกสู่ทะเลได้ทั้งสองฝั่งทะเลทำให้สามารถพัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ระหว่างฝั่งอ่าวไทย-ฝั่งอันดามัน-ประเทศแถบเอเชียใต้ (อินเดีย บังคลาเทศ) มีสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามระดับนานาชาติ และมีพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ผลไม้ และประมง ซึ่งจำเป็นต้องมีการเพิ่มมูลค่าผลผลิต

คณะรัฐมนตรีในการประชุมนอกสถานที่ ณ จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561 ได้กำหนดให้มีการพัฒนา 4 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ในรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (Southern Economic Corridor: SEC)

ที่ตั้งอยู่ระหว่างทะเลอ่าวไทย
และอันดามัน

แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล
ระดับนานาชาติ

มูลค่าเพิ่มผลผลิต
ทางการเกษตร
ค่อนข้างน้อย

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของภาคใต้
ในการเชื่อมโยงการค้าและโลจิสติกส์
กับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและ
ประเทศในภูมิภาคฝั่งทะเลอันดามัน และ
เป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ
และการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง
รวมทั้งยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน
การท่องเที่ยวสู่นานาชาติ

พื้นที่ที่เหมาะสม

จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี
และนครศรีธรรมราช

ศักยภาพและโอกาส

จุดยุทธศาสตร์สำคัญ
ทำให้มีศักยภาพ
เป็นประตูการค้า
และโลจิสติกส์ของประเทศ
ในการเชื่อมโยงไปยัง
กลุ่มประเทศ BIMSTEC

และยังตั้งอยู่ในจุดกึ่งกลางระหว่าง
เอเชียตะวันออกเฉียงและเอเชียใต้ซึ่งมีจีน
และอินเดียเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ
นอกจากนี้ การตั้งอยู่บริเวณภาคใต้
ตอนบนทำให้มีศักยภาพในการเป็นประตู
การค้า โลจิสติกส์ และการท่องเที่ยว
สู่ภาคใต้ ปัจจุบันภาครัฐได้ลงทุนพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อม
ในระดับหนึ่งและอยู่ระหว่างดำเนิน
โครงการสำคัญเพื่อเชื่อมโยงโครงข่าย
โครงสร้างพื้นฐานให้สมบูรณ์มากขึ้น

พื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยว ที่มีความหลากหลาย

สามารถเชื่อมโยงกันเกิดเป็นการท่องเที่ยวแบบผสมผสานมูลค่าสูง โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก (เกาะสมุย เกาะพะงัน) แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และมีเส้นทางท่องเที่ยวจากชายฝั่งทะเลตะวันออกเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก รวมทั้งมีกิจกรรมกลางแจ้งและกีฬา ซึ่งสามารถผสมผสานให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มีมูลค่าสูงและสามารถก่อให้เกิดการกระจายรายได้มากขึ้น

แหล่งเพาะปลูกวัตถุดิบ ทางการเกษตรคุณภาพสูง และสามารถแปรรูปเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มได้อย่างต่อเนื่อง

โดยเป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันและยางพารามากเป็นลำดับต้นของประเทศ และมีสมุนไพรรักษาคุณภาพสูงระดับโลก (เช่น ขมิ้นชันที่สุราษฎร์ธานี มีสารเคอร์คูมินอยด์เข้มข้นที่สุดในโลก)

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาเป็นประตูการค้าและโลจิสติกส์ของภาคใต้

ในการเชื่อมโยงกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจหลักของประเทศ และเป็นประตูการค้าและโลจิสติกส์ของประเทศเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคฝั่งอันดามัน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงพื้นที่ต่างๆ ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น สามารถเดินทางและขนส่งสินค้าได้อย่างต่อเนื่องไร้รอยต่อ

ส่งเสริมระบบขนส่งและโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐานสากล เช่น ศูนย์กระจายสินค้าและสถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่อง (ICD) ส่งเสริมให้มีการขนส่งทางเรือชายฝั่งมากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกในการขนส่ง โดยเฉพาะจากฝั่งอ่าวไทยไปยังพื้นที่ EEC

พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง

โดยพัฒนากระบวนการเพาะปลูกให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและมีผลผลิตต่อไร่ที่สูงขึ้น เช่น สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต พัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและกระบวนการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูงเพื่อเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น ส่งเสริมการ

วิจัยและพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตรโดยเฉพาะปาล์มน้ำมัน ยางพารา พืชสมุนไพร ผลไม้และอาหารทะเล พัฒนาการขนส่งและโลจิสติกส์ เช่น พัฒนาระบบ Cold chain พัฒนาศูนย์รวบรวมสินค้าเกษตร และส่งเสริมการวิจัยตลาดและการส่งออก เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการเพาะปลูก คัดเลือกพันธุ์และกระบวนการแปรรูปให้ตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงอ่าวไทยและอันดามัน และการท่องเที่ยวแบบผสมผสานเชิงสุขภาพและวิถีชุมชน

1) การยกระดับคุณภาพของกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยว เช่น พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงอ่าวไทยและอันดามัน พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว และสนับสนุนกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยว

2) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวแบบผสมผสานโดยเฉพาะการพัฒนาที่พักให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ การส่งเสริมให้มีบริการเชิงสุขภาพและการผ่อนคลายในที่พัก และการยกระดับการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

.....

3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม การขนส่งสาธารณะและการสื่อสารให้สามารถเชื่อมโยงพื้นที่เมืองหลักและเมืองรอง เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อให้เกิดการเดินทางที่สะดวกและปลอดภัย

4) ทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่มีความน่าสนใจและมีความโดดเด่น

ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และพัฒนาเมืองน่าอยู่

1) อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกันผลกระทบด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ให้ความสำคัญกับการกำกับไม่ให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ เกินระดับความสามารถในการรองรับของพื้นที่

2) อนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาแหล่งโบราณคดีและวัฒนธรรมเมืองเก่า รวมถึงสภาพแวดล้อมทั่วไปของเมืองวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่คนในพื้นที่

3) พัฒนาเมืองเพื่อให้มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น และส่งเสริมการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable energy) เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และเพิ่มอุปทานของพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ SEC และภาคใต้

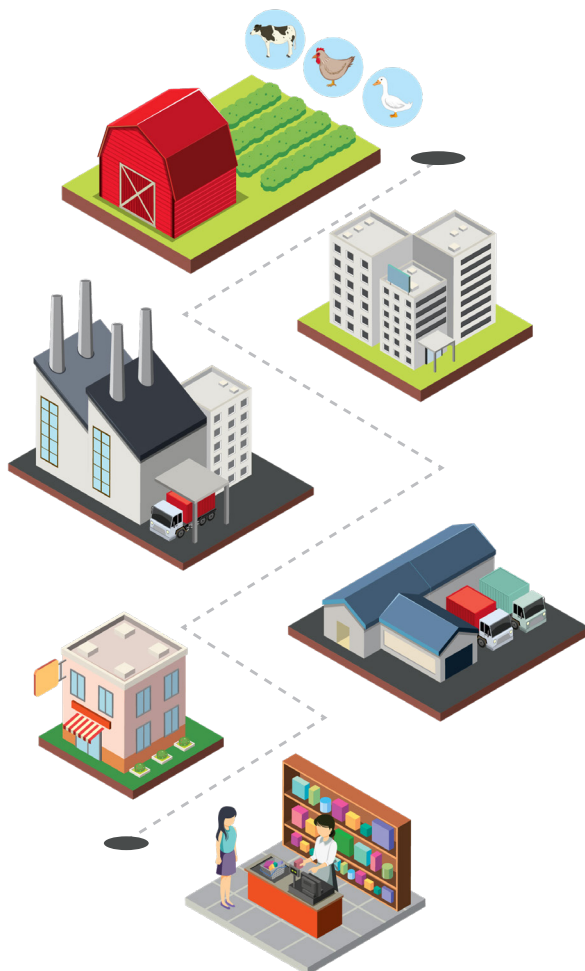
2.2 การกำหนดกิจการเป้าหมาย และสิทธิประโยชน์ในพื้นที่ ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ในการประชุม ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2564 ได้มีมติเห็นชอบแนวทางในการให้สิทธิประโยชน์ เพื่อส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ และมอบหมายให้คณะกรรมการ ด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ พิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่ ของแต่ละระบียงเศรษฐกิจพิเศษ กิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์ และนำเสนอ กพศ. เพื่อพิจารณาต่อไป โดยมีกรอบแนวทางในการให้สิทธิประโยชน์ ประกอบด้วย

(1) การให้สิทธิประโยชน์ในรูปแบบ คลัสเตอร์ที่มีเครื่องอำนวยความสะดวก ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของกลุ่มธุรกิจและสถาบันที่เกี่ยวข้อง รวมตัวกันดำเนินกิจการที่มีความเชื่อมโยง หรือส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน

(2) การสร้างโอกาสในการเข้าถึง เงินทุนเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับ ผู้ประกอบการโดยเฉพาะวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจ ชุมชน และวิสาหกิจเริ่มต้น

(3) มาตรการสนับสนุนอื่นๆ เช่น การส่งเสริมการลงทุนเพื่อสนับสนุน เศรษฐกิจฐานรากการสนับสนุนการผลิต ให้ได้มาตรฐานสินค้า เป็นต้น

ต่อมาคณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ในการประชุมครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2564 ได้มีมติมอบหมายให้ สศช. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และการนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย (กนอ.) ศึกษาและพิจารณา กำหนดกิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งนี้ ได้รับความเห็นจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มาประกอบการศึกษาและพิจารณาด้วย และให้นำเสนอผลการดำเนินการต่อคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาต่อไป

สศช. ได้ศึกษาประเภทกิจการที่ควรสนับสนุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ทั้ง 4 ภาค และประชุมหารือร่วมกับ สกท. กนอ. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อพิจารณากำหนดกิจการเป้าหมาย และสิทธิประโยชน์ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ และข้อเสนอมาตรการ/ ปัจจัยสนับสนุนอื่นที่จำเป็นต้องมีเพิ่มเติม (Ecosystem) เพื่อช่วยสนับสนุน การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษทั้ง 4 ภาค

2.2.1

แนวทางการพิจารณาการให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกการลงทุนในพื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

1

หลักการ/แนวทางการกำหนดกิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์

(1) แนวทางการกำหนดกิจการเป้าหมาย ในระยะแรกควรมุ่งเน้นการกำหนดกิจการเป้าหมายตามคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยพิจารณาอุตสาหกรรมที่แต่ละพื้นที่มีศักยภาพอย่างเด่นชัดหรือมีฐานการผลิตที่สำคัญอยู่เดิม เพื่อสร้างให้เกิดการพัฒนาต่อยอด พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการสร้างระบบนิเวศครบวงจร เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนกิจการเป้าหมายได้อย่างชัดเจน

(2) แนวทางการกำหนดสิทธิและประโยชน์ เป็นการกำหนดสิทธิและประโยชน์เฉพาะอุตสาหกรรมที่กำหนดเป็นเป้าหมายสำหรับพื้นที่นั้นๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในลักษณะคลัสเตอร์ที่ทำให้ประเทศไทยใช้ศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ โดยอาจใช้แนวทางการพิจารณาการให้สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมตามหลักการที่เป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จในการพัฒนาคลัสเตอร์ไปพร้อมๆ กับการพัฒนาพื้นที่ เช่น Impact

เงินลงทุนรวมขนาดใหญ่และเป็นการลงทุนที่มีการเชื่อมโยงตามห่วงโซ่คุณค่า Innovation เน้นการสร้างนวัตกรรม เช่น มีผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีใหม่หรือระดับสูง มีกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา และมีการลงทุนหรือใช้จ่ายในกิจกรรมเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และ Inclusiveness สร้างผลกระทบเชิงบวกให้ชุมชน/ท้องถิ่นในหลากหลายมิติ เช่น การพัฒนาขีดความสามารถของคนในพื้นที่ และดูดซับความรู้จากต่างประเทศและการยกระดับขีดความสามารถให้กับวิสาหกิจชุมชนและประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของพื้นที่นั้นๆ โดยกำหนดสิทธิและประโยชน์ เช่น การยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมจากเกณฑ์ปกติ การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร/วัตถุดิบ สิทธิและประโยชน์อื่น ๆ ที่มีใช้ภาษี (การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน การนำเข้าผู้ชำนาญการจากต่างประเทศ) เป็นต้น

2

สิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

ควรกำหนดเป็นการเฉพาะและให้สิทธิประโยชน์สูงมากพอที่จะดึงดูดการลงทุนในพื้นที่และเพื่อให้แข่งขันได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่จะเป็นฐานการลงทุนของภาค รวมถึงมาตรการและสิทธิประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ควรมีมาตรการ/ปัจจัยสนับสนุนเพิ่มเติมที่จะส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการลงทุน

บทที่ 02

3

รูปแบบการให้สิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุน

ควรกำหนดให้มีกิจการเป้าหมายซึ่งเป็นกิจการที่ กพศ. พิจารณากำหนดและสอดคล้องกับจุดเน้นของการพัฒนาในแต่ละระยะๆ และสนับสนุนแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และ

เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG) โดยเน้นการลงทุนในกิจการที่ใช้วัตถุดิบในพื้นที่ทั้งในส่วนที่เป็นวัตถุดิบเชิงชีวภาพ วัตถุดิบที่นำมาใช้หมุนเวียนได้ และวัตถุดิบที่เป็นทุนทางวัฒนธรรม กิจการที่สนับสนุนการจ้างแรงงานในพื้นที่ และการใช้เทคโนโลยีสีเขียวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากร โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด ขณะที่การลงทุนในกิจการทั่วไปอื่นๆ ควรได้รับสิทธิประโยชน์ในระดับสูงรองลงมาซึ่งมากกว่าการลงทุนนอกพื้นที่ระเบียงฯ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกิจการที่พื้นที่มีศักยภาพและโอกาสในการพัฒนา

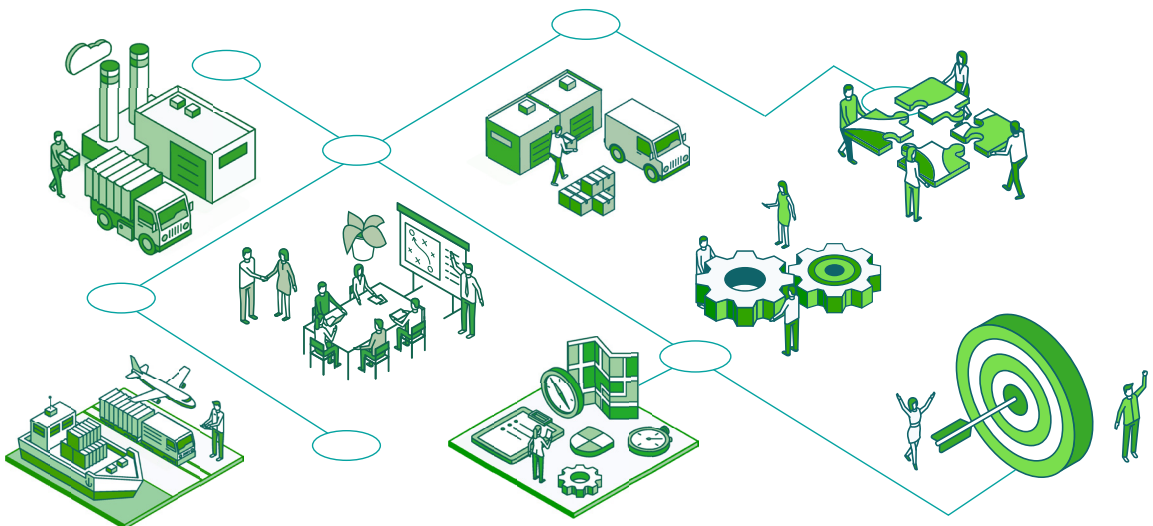
4 การอำนวยความสะดวกการลงทุน

ควรกำหนดแนวทางและมาตรการอำนวยความสะดวกการลงทุน โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาและบริหารจัดการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (OSS) ด้านการลงทุน ให้เกิดประสิทธิภาพและครบวงจร การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการลงทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและเพิ่มโอกาสในการจับคู่ธุรกิจ การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการอำนวยความสะดวกการลงทุน โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการอนุมัติ อนุญาต และการเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์

2.2.2

การกำหนดคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายในระยะแรก

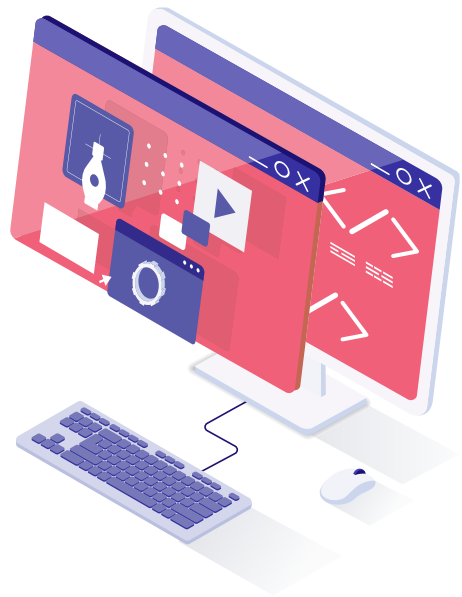
คลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายในระยะแรกสำหรับแต่ละพื้นที่ที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษจะพิจารณาคัดเลือกจากอุตสาหกรรม/บริการที่พื้นที่นั้นๆ มีศักยภาพอย่างเด่นชัด เช่น มีแหล่งวัตถุดิบจำนวนมาก หรือเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อผลักดันให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เป้าหมายและช่วยยกระดับการพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทาน และเพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเป็นการเฉพาะและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง)

พื้นที่ระเบียงฯ ภาคเหนือมีทุนทางสังคม วัฒนธรรมซึ่งเป็นศักยภาพสำคัญของพื้นที่ มีภาคท่องเที่ยวและบริการและสภาพแวดล้อม ของพื้นที่ที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ในระดับดี โดยในปี 2560 องค์การยูเนสโก ประกาศให้เมืองเชียงใหม่เป็นสมาชิก “เมืองสร้างสรรค์” สาขาหัตถกรรมและศิลปะ พื้นบ้าน อีกทั้งสถานะกิจการและผลประกอบการ ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 กลุ่มอุตสาหกรรม ธุรกิจสร้างสรรค์ยังมีความสามารถในการ ทำกำไรได้ เช่น ซอฟต์แวร์ อาหารไทย และงานฝีมือและหัตถกรรม ส่งผลให้ พื้นที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็น ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่มีมูลค่าสูง ในหลายมิติ ทั้งมิติของการพัฒนาในด้าน wellness การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์

ล้าหน้าที่เน้นยกระดับฐานอุตสาหกรรมเดิม และพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าด้วย ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งโอกาสในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางดิจิทัล ของภาคเหนือ (Digital Hub)

คลัสเตอร์ อุตสาหกรรม เป้าหมาย ในระยะแรก

- **อุตสาหกรรมสร้างสรรค์** เช่น ศูนย์การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ Lifestyle, Movie Town เป็นต้น
- **อุตสาหกรรมดิจิทัล** เช่น Digital Park, Data Center, Cloud Service เป็นต้น
- **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism)** เช่น สวนสนุก ศูนย์แสดงศิลปวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ บริการสาธารณสุขด้านแพทย์แผนไทย เป็นต้น
- **อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร** เช่น เกษตรปลอดภัย เกษตรอาหารอินทรีย์ (เช่น Plan Factory) อาหารแห่งอนาคต (เช่น โปรตีนทางเลือก อาหารทางการแพทย์) สารสกัดหรือผลิตภัณฑ์จากสารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติ นิคมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เป็นต้น

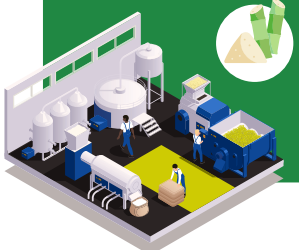

ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเอียงเหนือ (จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย)

พื้นที่ระเบียบฯ ภาคตะวันออกเอียงเหนือ มีศักยภาพในการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลผลิตจากข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง ซึ่งมีปริมาณการผลิตมากกว่าร้อยละ 40 ของผลผลิตทั้งประเทศ และจากการคาดการณ์ของ Fior Market Research LLP พบว่า อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพในตลาดโลก

จะเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี (ช่วงปี พ.ศ. 2563-2570) ซึ่งแนวโน้มการเติบโตของ อุตสาหกรรมชีวภาพในตลาดโลกเป็นโอกาสต่อการขยายตัวอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย รวมทั้งมีโอกาสในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมอาหารที่เป็นที่ต้องการของ ตลาดโลก และยังมีโอกาสจากโครงการรถไฟ จีน-ลาว เพื่อเปิดตลาดสู่ต่างประเทศ

คลัสเตอร์ อุตสาหกรรม เป้าหมาย ในระยะแรก

- **อุตสาหกรรมชีวภาพ** เช่น พอลิเมอร์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (พลาสติกชีวภาพ) จากวัตถุดิบอ้อยและมันสำปะหลัง บรรจุภัณฑ์จากเศษวัสดุทางเกษตร (เช่น ฟางข้าว ชานอ้อย) เคมีชีวภาพ เป็นต้น

- **อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร** เช่น เกษตรปลอดภัย เกษตรอาหารอินทรีย์ (เช่น Plant Factory) อาหารแห่งอนาคต (เช่น โปรตีนทางเลือก อาหารทางการแพทย์) และสารสกัดหรือผลิตภัณฑ์จากสารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติ นิคมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เป็นต้น

ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง – ตะวันตก (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครปฐม สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี)

พื้นที่ระเบียบฯ ภาคกลาง-ตะวันตก เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่งทั้งทางด้านการเพาะปลูก และการทำปศุสัตว์ทั้งนี้ในส่วนเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก ซึ่งในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะมีมากขึ้น ตามพฤติกรรมผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการและขยายผล

ต่อไป สำหรับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สูง เช่น อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีสัดส่วนร้อยละ 14.8 และอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องดื่ม ร้อยละ 11.1 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมของภาค อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศไทย โดยในพื้นที่ CWEC มีมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.6 ของประเทศ

คลัสเตอร์ อุตสาหกรรม เป้าหมาย ในระยะแรก

• **อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร** เช่น เกษตรปลอดภัย เกษตรอาหารอินทรีย์ (เช่น Plant Factory) อาหารแห่งอนาคต (เช่น โปรตีนทางเลือก อาหารทางการแพทย์) และสารสกัดหรือผลิตภัณฑ์ จากสารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติ นิคมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เป็นต้น

• **อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์** เช่น การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ การออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

ที่ตั้งของภาคใต้ตอนบนเป็นพื้นที่ติดกับภาคกลางซึ่งเป็นพื้นที่ศูนย์กลางการค้าการลงทุนของประเทศ และเสมือนเป็นประตูสู่ภาคใต้ มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และเป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้ (ทุเรียน มังคุด และเงาะ) และอาหารทะเลที่สำคัญของภาคและประเทศ

รวมทั้งสมุนไพรคุณภาพสูงระดับโลก (ขมิ้นชัน) นอกจากนี้ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน และยางพารามากที่สุดของประเทศ ซึ่งสามารถแปรรูปขึ้นกลางและขึ้นปลายให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ปัจจุบันเหล่านี้เป็นทรัพยากรทุนที่สำคัญโดดเด่นที่ทำให้พื้นที่ระเบียงฯ ภาคใต้มีศักยภาพสำคัญในการพัฒนาดังกล่าว

คลัสเตอร์ อุตสาหกรรม เป้าหมาย ในระยะแรก

• **อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร** เช่น เกษตรปลอดภัย เกษตรอาหารอินทรีย์ (เช่น Plant Factory) อาหารแห่งอนาคต (เช่น โปรตีนทางเลือก อาหารทางการแพทย์) สารสกัดหรือผลิตภัณฑ์ จากสารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติ นิคมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เป็นต้น

• **อุตสาหกรรมชีวภาพ** เช่น เคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ผลิตภัณฑ์ไอเอโอเคมีคอล) จากวัตถุดิบปาล์มน้ำมัน สารสกัดยางพารา

• **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism)** เช่น สวนสนุก ศูนย์แสดงศิลปวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ บริการสาธารณสุขด้านแพทย์แผนไทย เป็นต้น

2.2.3 สิทธิประโยชน์และมาตรการ/ปัจจัยสนับสนุน

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดผลเป็นรูปธรรมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีมาตรการสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจการเป้าหมาย และผลักดันให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งช่วยยกระดับคลัสเตอร์

ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีมาตรการสำคัญที่จะส่งเสริมสภาพแวดล้อม (Ecosystem) ในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งมาตรการสนับสนุนเพิ่มเติม สำหรับ 6 กลุ่มคลัสเตอร์ ดังนี้

1 | มาตรการสำคัญที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อม

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ดังนี้

การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและมีใช้ภาษี

เช่น การยกเว้น และ/หรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล การอนุญาตให้นำแรงงานช่างฝีมือและผู้ชำนาญการจากต่างประเทศเข้ามาทำงาน และมาตรการภาษีสำหรับ SMEs

1

การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เช่น การสนับสนุนศูนย์กลางการวิจัยและนวัตกรรม การส่งเสริมการนำงานวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ และการสร้างโอกาสให้ SMEs

2

การพัฒนากำลังคนผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการ

เช่น การพัฒนากิจกรรมแรงงานให้สอดคล้องกับภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย การส่งเสริมขีดความสามารถผู้ประกอบการ SME การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศให้เข้ามาทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและสิ่งอำนวยความสะดวก

เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ดิจิทัล การพัฒนานิคมหรือเขตอุตสาหกรรม

4

การสนับสนุนเงินทุน (การเงิน/สินเชื่อ)

เช่น การสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยและพัฒนา การสนับสนุนเงินทุนให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และโครงการสินเชื่อเพื่อ SMEs

5

การแก้ไขกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการ

เช่น ปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ เร่งรัดการปฏิรูปภาครัฐให้เป็น Digital Government บริการ e-Service พัฒนากฎระเบียบด้านมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

6

2 | มาตรการสนับสนุนเพิ่มเติม สำหรับ 6 กลุ่มคลัสเตอร์

เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่การผลิตและบริการเชื่อมโยงกันในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่โดยรอบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่มูลค่า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม นำไปสู่การสร้างฐานอุตสาหกรรมแห่งอนาคต สรุปดังนี้

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เช่น ส่งเสริมการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร พัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้า จัดทำผังเมืองรองรับการพัฒนาพื้นที่เกษตรสู่อุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร เป็นต้น

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพ เช่น กำหนดและปรับปรุงกฎระเบียบด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชีวภาพ พัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชีวภาพ เป็นต้น

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น เร่งพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ยกระดับคุณภาพสถานบริการ มาตรฐานการให้บริการและผลิตภัณฑ์ด้านแพทย์แผนไทย พัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการ เป็นต้น

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมดิจิทัล เช่น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลมาตรฐานสากล อำนวยความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญต่างชาติสาขาดิจิทัล Digital Nomad เป็นต้น

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เช่น พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ส่งเสริมการส่งออกสินค้าและคอนเทนต์สร้างสรรค์ เป็นต้น

คลัสเตอร์อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สู่การเป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง เป็นต้น

2.3 แนวทางการขับเคลื่อน การพัฒนาระเบียบ เศรษฐกิจพิเศษ

การขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีหลากหลายมิติ ซึ่งจำเป็นต้องบูรณาการการดำเนินการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่และประเทศโดยรวม

2.3.1 หลักการและองค์ประกอบการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

สศช. ได้ศึกษากรอบแนวคิดและองค์ประกอบการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องพบว่าองค์ประกอบของการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจพิเศษที่ประเทศและองค์กรต่างๆ ให้ความสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสนับสนุนการลงทุน การเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า การพัฒนาทุนมนุษย์ การส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและการถ่ายทอดนวัตกรรมและความร่วมมือระหว่างภาคส่วนการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

01

แนวคิด การพัฒนา ในรูปแบบ คลัสเตอร์

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันโดยรวมของคลัสเตอร์ ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงการพัฒนา ลดต้นทุนของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเกิดธุรกิจใหม่ และการขยายตัวของธุรกิจเดิม เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้และการสร้างนวัตกรรม โดยปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา ได้แก่ ปัจจัยทุนโครงสร้างพื้นฐาน หน่วยเศรษฐกิจสำคัญ สภาพแวดล้อมในการแข่งขันและร่วมมือ และการพัฒนาตลาด ซึ่งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาหน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา และหน่วยสนับสนุนอื่นๆ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา

- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคของอังกฤษระบุว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จประกอบด้วย การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ พื้นฐานทักษะที่เข้มแข็งความสามารถในการวิจัยพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม การดำเนินธุรกิจของหน่วยธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ ความสามารถของผู้ประกอบการ และการเข้าถึงเงินทุน
- โดยการพัฒนาในรูปแบบคลัสเตอร์ของเกาหลีใต้และไต้หวันมีองค์ประกอบการพัฒนาสำคัญ ได้แก่ เงินทุน การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม การบริการการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือภายในและความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่ดินและฐานการผลิต และบุคลากรที่มีทักษะหลากหลาย

02

การพัฒนา พื้นที่ เศรษฐกิจ ของประเทศ มาเลเซีย

ในบริเวณแนวพื้นที่ภาคเหนือ Northern Corridor Economic Region (NCER) และเขตเศรษฐกิจพิเศษภูมิภาคทางฝั่งตะวันออก East Coast Economic Region (ECER) เพื่อสร้างสมดุลการพัฒนาภูมิภาค ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและดึงดูดการลงทุน ซึ่งมียุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะด้านการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงภูมิภาค
- 2) การลงทุนภาคเอกชน ผ่านการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการให้สิทธิประโยชน์
- 3) การพัฒนากฎระเบียบและความสามารถรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- 4) การพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนา โดยเน้นประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน
- 5) เทคโนโลยีที่สำคัญ รวมถึงการพัฒนาด้านดิจิทัล การวิจัย พัฒนา และการตลาด

03

แนวคิด การพัฒนา ระเบียงเศรษฐกิจ ของ JICA

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อลดความยากจน โดยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง โลจิสติกส์การค้า พลังงาน การสื่อสาร และดิจิทัล
- 2) การส่งเสริมการลงทุน
- 3) การพัฒนามนุษย์
- 4) บัณฑิตสนับสนุนการพัฒนา เช่น การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และด้านเทคนิค การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เป็นต้น

04

แนวคิด การพัฒนา ระเบียงเศรษฐกิจ ของ GMS

กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (GMS Economic Corridors) ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบการพัฒนา ได้แก่

- 1) โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง
- 2) ระบบโลจิสติกส์ของสินค้า คน และข้อมูล
- 3) เครือข่ายห่วงโซ่อุตสาหกรรมที่เพิ่มคุณค่าให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจตลอดแนวระเบียงฯ
- 4) การลงทุนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาศัยความเชื่อมโยงทางกายภาพ และระบบโลจิสติกส์ที่มีความพร้อม

2.3.2 องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษของไทย

จากการศึกษากรอบแนวคิด/องค์ประกอบการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในต่างประเทศและการวิเคราะห์บริบทของการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษของไทย พบว่าองค์ประกอบการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษของไทยควรมุ่งเน้นการให้สิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานและการบริการ การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการ และการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเตรียมความพร้อมของพื้นที่รองรับการลงทุนของภาคเอกชน ซึ่ง กพศ. ได้เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2565 (มติ ครม. รับทราบเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565) โดยให้หน่วยงานใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษต่อไป และได้มอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการดำเนินงานในแต่ละด้าน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1 การให้สิทธิประโยชน์ และการอำนวยความสะดวกการลงทุน

(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ภายใต้ กพศ.)

1. สิทธิประโยชน์ เพื่อส่งเสริมการลงทุน ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

การพิจารณามาตรการในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและมีใช้ภาษี เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เช่น การยกเว้น และ/หรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล การอนุญาตให้นำแรงงาน ช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการจากต่างประเทศเข้ามาทำงาน และมาตรการภาษีสำหรับ SMEs รวมถึงสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยและพัฒนา และการสนับสนุนเงินทุน ให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และ SMEs

2. การอำนวยความสะดวก การลงทุน

ควรกำหนดแนวทางและมาตรการอำนวยความสะดวกการลงทุน โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาและบริหารจัดการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (OSS) ด้านการลงทุน ให้เกิดประสิทธิภาพและครบวงจร การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านการลงทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและเพิ่มโอกาสในการจับคู่ธุรกิจ การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการอำนวยความสะดวกการลงทุน โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการอนุมัติ อนุญาต และการเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์

2 การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน

(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก :
คณะกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ภายใต้ กพศ.)

การจัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในแต่ละระยะต่างๆ เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งภายในและภายนอกประเทศ ครอบคลุมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมหรือพื้นที่รองรับอุตสาหกรรมอื่นๆ รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนจุดเน้นการพัฒนาในแต่ละระยะต่างๆ ดังนี้

1. พื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ ภาคเหนือ (NEC)

เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น แหล่งการเรียนรู้และศูนย์วิจัย พัฒนา และออกแบบเชิงสร้างสรรค์ ศูนย์ประชุมนานาชาติ การขนส่งเชื่อมโยงประเทศในภูมิภาค โครงข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคมเพื่อส่งเสริมกิจกรรมเศรษฐกิจที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวนำ โครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนนวัตกรรมทางการแพทย์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) และการพัฒนาเมืองและแหล่งท่องเที่ยวอัจฉริยะ

2. พื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออกเอียงเหนือ (NeEC)

เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการยกระดับภาคการผลิต การวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมในด้านเทคโนโลยีชีวภาพ เช่น นิคมอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อุทยานวิทยาศาสตร์ ศูนย์ทดสอบและวิจัย พัฒนา เพื่อต่อยอดเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้เป็นเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนเกษตรสมัยใหม่-เกษตรแปลงใหญ่และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และหลังเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งการบริหารจัดการแหล่งน้ำโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงรถไฟจีน-ลาว

3. พื้นที่ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ ภาคกลาง-ตะวันตก (CWEK)

เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และท่องเที่ยว และการยกระดับโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ให้ครบวงจร ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

4. พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC)

เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการเป็นประตูการค้าฝั่งตะวันตกเชื่อมโยง BIMSTEC และเชื่อมโยงอันดามัน-อ่าวไทยภาคใต้ และ EEC โดยเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางบก (ระบบถนน/ระบบราง) ทางน้ำ (ท่าเรือ) และทางอากาศ (สนามบิน)

ให้ได้มาตรฐานและเชื่อมกันอย่างเป็นระบบ โครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการวิจัย พัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาคการเกษตร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปอาหาร และอุตสาหกรรมชีวภาพ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยวธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่นานาชาติ

3 การพัฒนาห่วงโซ่การผลิตและบริการ

(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงอุตสาหกรรม)

1. การพัฒนาและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและบริการ

เน้นส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายกิจกรรมทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงในพื้นที่พื้นที่โดยรอบและพื้นที่เศรษฐกิจแห่งอื่นในประเทศและประเทศในภูมิภาค ทั้งในส่วนของกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนเพื่อกระจายประโยชน์ทางเศรษฐกิจในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่าหรือห่วงโซ่อุปทานที่มีการเชื่อมโยงการผลิต/บริการไปข้างหน้า (Forward Linkage) และการเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward Linkage) ในรูปแบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการและชุมชนมีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

2. การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์และสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการยกระดับการพัฒนา กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง การบริหารห่วงโซ่อุปทานให้มีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่น และการขยายความเสี่ยงทั้งในด้านการจัดการวัตถุดิบการผลิต และการตลาด และการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

4 การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการ

(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงแรงงาน และกระทรวงพาณิชย์)

1. มาตรการส่งเสริมการพัฒนาแรงงานเพื่อรองรับกิจการเป้าหมายในพื้นที่

การพัฒนาความรู้และทักษะแรงงานตามความต้องการของกิจการที่มุ่งเน้นในพื้นที่ การพัฒนาฝีมือแรงงาน (Upskill/Reskill/New Skill) ตามศักยภาพ

และบทบาทของพื้นที่ และรองรับการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาแรงงานที่มีศักยภาพให้ยกระดับเป็นผู้ประกอบการในอนาคต เช่น

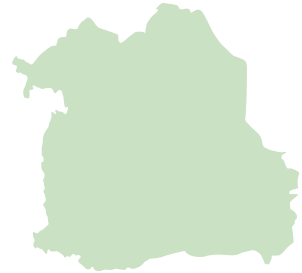

• **เชียงใหม่ ภาคเหนือ :**

การพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถ
สร้างมูลค่าเพิ่มและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

• **เชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :**

การพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและการผลิต
ภาคเกษตรมูลค่าสูง โดยเฉพาะทักษะการบริหารจัดการ
การทำตลาด และใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
ชีวภาพครบวงจร

• **เชียงใหม่ ภาคกลาง-ตะวันตก :**

การพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรโดยนำเทคโนโลยี
มาใช้ในการทำการเกษตร และเสริมสร้างความรู้ด้านการเข้าถึง
Big Data ด้านการเกษตร รวมทั้งทักษะการบริหารจัดการ
เพื่อยกระดับเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

• **เชียงใหม่ ภาคใต้ :**

การพัฒนาแรงงานภาคการเกษตร
และแปรรูปประมง
การค้าและท่องเที่ยว

2. มาตรการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อรองรับกิจการเป้าหมายในพื้นที่

การพัฒนาความสามารถของผู้ประกอบการ
ในการดำเนินธุรกิจภาคอุตสาหกรรมและ
บริการ โดยการบ่มเพาะผู้ประกอบการท้องถิ่น
การพัฒนาผู้ให้บริการ (Service Provider)
และการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน
สถาบันการศึกษาในพื้นที่และเครือข่าย และ
เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันใน
ภาคธุรกิจ

5 การวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

1. การยกระดับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต/บริการของระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

(1) สนับสนุนการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือที่ใกล้ชิดในด้านการวิจัยและพัฒนาระหว่างภาคีการพัฒนาได้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคการศึกษา ชุมชน และเอกชนในพื้นที่ (2) เพิ่มศักยภาพสถาบันการศึกษา ศูนย์วิจัย และอุทยานวิทยาศาสตร์ในพื้นที่ให้มีบทบาทนำและเชื่อมโยงภาคีการพัฒนาต่างๆ ในการวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนระเบียบฯ ในแต่ละภาคตามแนวทาง

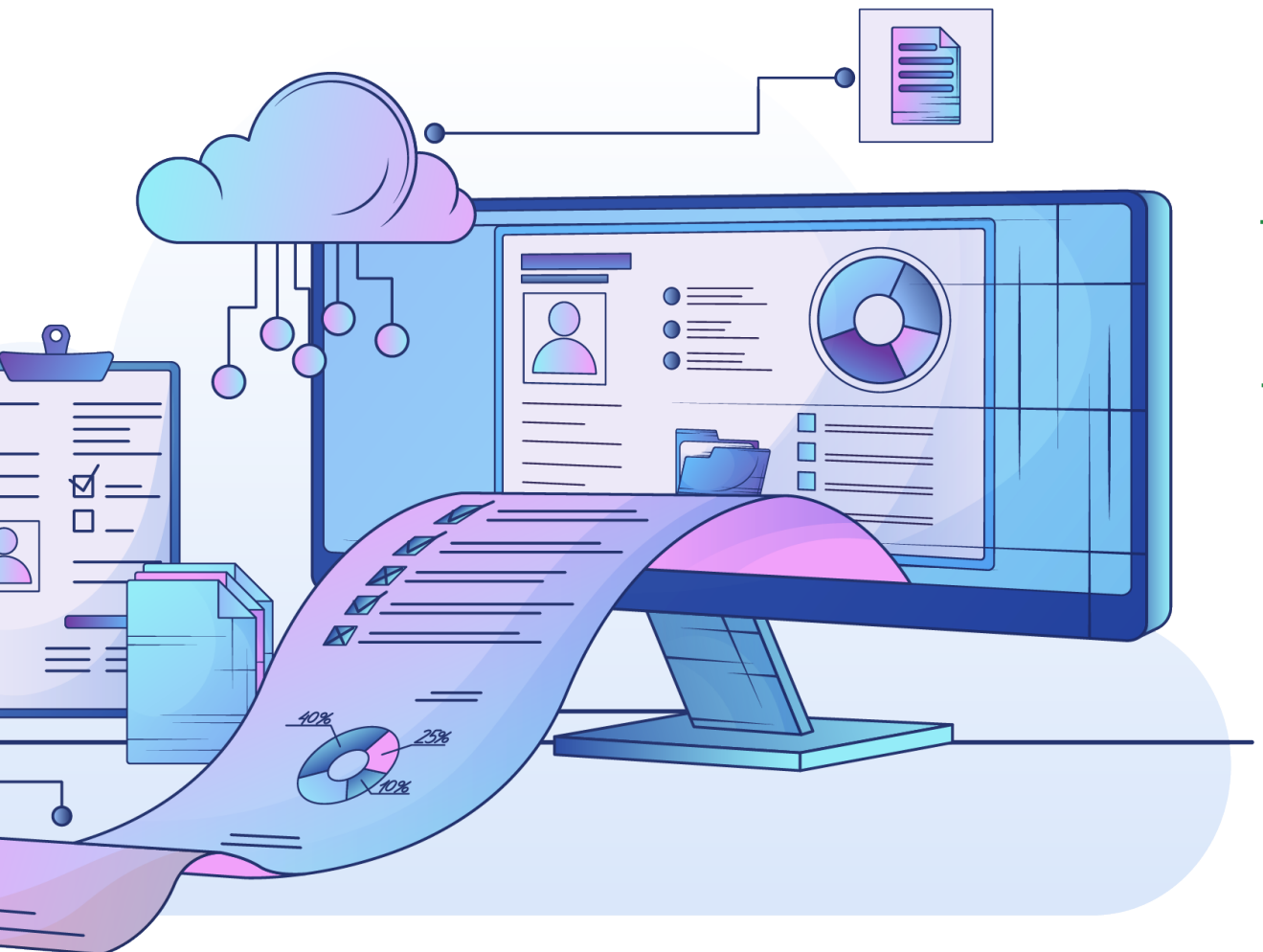
BCG โดยเน้นการลงทุนในกิจการที่ใช้วัตถุดิบและจ้างแรงงานในพื้นที่และการใช้เทคโนโลยีสีเขียว (3) สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่ผู้ประกอบการและเกษตรกร (4) ต่อยอดการวิจัยและพัฒนาให้เป็นไปได้ในเชิงพาณิชย์ (5) จัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องและ (6) สร้างสภาพแวดล้อม (Ecosystem) ที่เอื้อต่อการดึงดูดบุคลากรในด้านการวิจัยและพัฒนา

2. การส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม และการแลกเปลี่ยน ข้อมูล/องค์ความรู้ ระหว่างภาครัฐ-ภาคเอกชน-สถาบันการศึกษา-ชุมชน

โดยเฉพาะการถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมให้แก่วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs/Micro SMEs) และวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งสตาร์ทอัพ เพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่ภาคเอกชนที่กำลังเติบโต

และเศรษฐกิจฐานรากซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ ในพื้นที่ที่สามารถเชื่อมโยงและได้ประโยชน์ จากการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าของระบียงฯ ซึ่งจะส่งผลให้การขับเคลื่อนการพัฒนา เป็นไปอย่างยั่งยืน

03

กลไกการขับเคลื่อน การพัฒนาระเบียง เศรษฐกิจพิเศษ

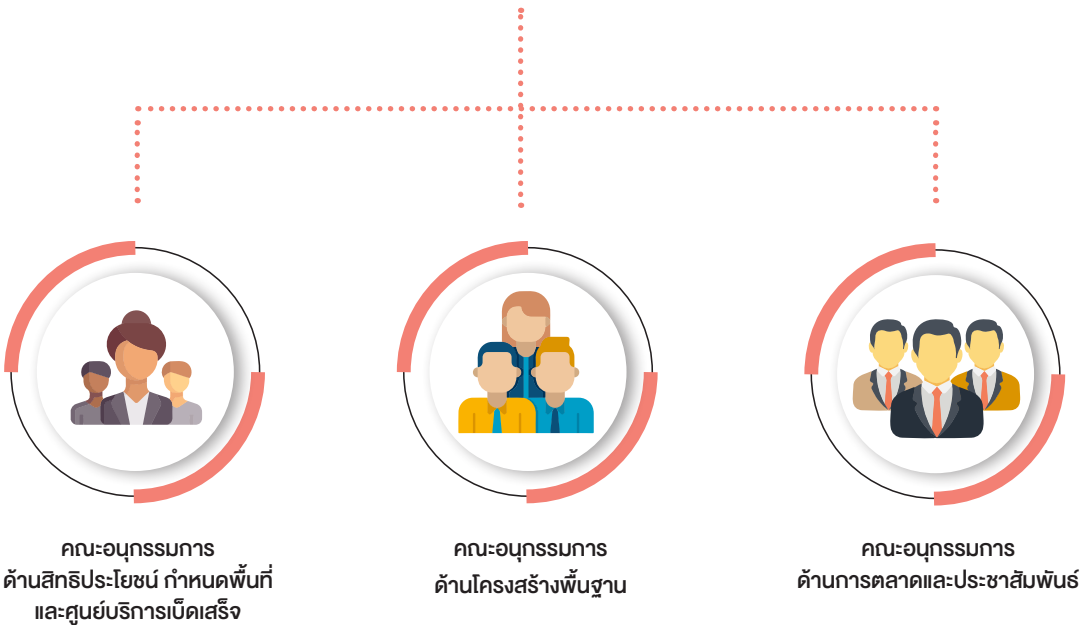
การขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงฯ ดำเนินการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 โดยมีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ เป็นกลไกระดับชาติ ในการกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ผ่านการกลั่นกรองของคณะอนุกรรมการภายใต้ กพศ. 3 คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน ในการพิจารณากำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ สิทธิประโยชน์การลงทุน ทั้งที่เกี่ยวกับภาษีอากรและมิใช่ภาษีอากร และระบบบริการเบ็ดเสร็จ คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน ในการพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งในและนอกพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ให้เชื่อมโยงไปยังโครงข่ายหลักของประเทศ การพัฒนานิคมอุตสาหกรรม และระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการพื้นฐาน และการให้บริการที่เกี่ยวข้อง และคณะอนุกรรมการ

ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ โดยมี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจของทุกภาคส่วน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเชิญชวนนักลงทุน ทั้งในและต่างประเทศ เข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และจัดทำ ข้อมูลการประชาสัมพันธ์และคู่มือสำหรับ นักลงทุน นอกจากนี้ ยังมีคณะทำงานบริหารจัดการและขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ระดับพื้นที่ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน เพื่อประสานการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เป็นไปตามนโยบายของ กพศ. และสอดคล้องกับ ความต้องการของภาคส่วนในพื้นที่ และเพื่อ เป็นช่องทางรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของภาคส่วนในพื้นที่เพื่อเสนอไปยังอนุกรรมการ และ กพศ. รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

คณะกรรมการ กพศ. นรม. เป็นประธาน / สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ

คณะทำงานบริหารจัดการและขับเคลื่อนระเบียบเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่
(ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน)

ประสานการขับเคลื่อนการพัฒนา รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของภาคส่วนในพื้นที่ และเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ

04

การลงทุนในระบียง เศรษฐกิจพิเศษ ปี 2566 – 2567

4.1 การขอรับการส่งเสริม การลงทุน

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกประกาศที่ 18/2565 เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมาตรการฯ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 3 มกราคม 2566 โดยหากลงทุนในคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายและมีการพัฒนาบุคลากรหรือการวิจัยและพัฒนาตามเงื่อนไขจะได้รับสิทธิประโยชน์ในระดับสูง

ในปี 2566 – 2567 มีสถิติการขอรับการส่งเสริมการลงทุนในระบียงเศรษฐกิจพิเศษ รวม 738 โครงการ มูลค่าการลงทุน 285,803 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นกิจการในคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าหรือจากพลังงานหมุนเวียนที่สอดคล้องกับแนวคิด BCG ที่นักลงทุนให้ความสนใจและมีการลงทุนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยมูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงาน

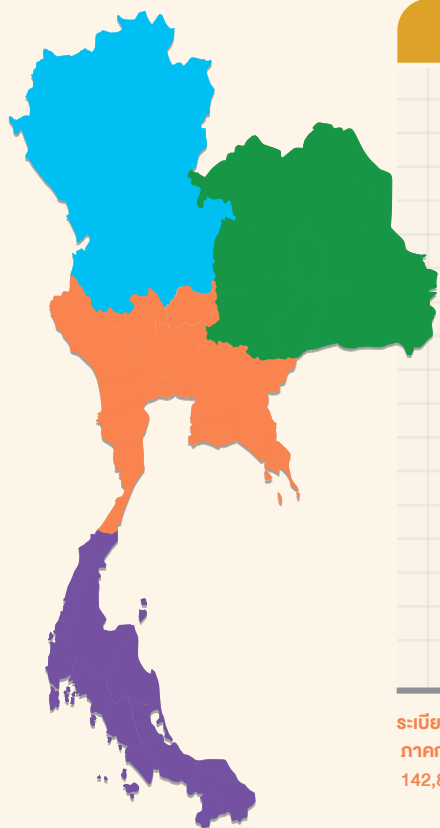
คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ประมาณร้อยละ 50 อยู่ในระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง – ตะวันตก (142,833.88 ล้านบาท) ในกิจการผลิต Hard Disk Drive, Flexible Printed Circuit Board, Multilayer Printed Circuit Board, Printed Circuit Board และ/หรือชิ้นส่วน กิจการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ สำหรับยานพาหนะ กิจการผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์หรือชิ้นส่วน และ/หรือการซ่อมแซมแม่พิมพ์ กิจการผลิตหรือถนอมอาหารเครื่องดื่ม วัตถุเจือปนอาหาร สิ่งปรุงแต่งอาหารหรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานไฟฟ้าและไอน้ำจากพลังงานหมุนเวียน/ขยะ รองลงมา ได้แก่ ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เฉียงเหนือ (97,938.29 ล้านบาท) ในกิจการผลิตแป้งดิบ กิจการผลิตแป้งแปรรูป หรือแป้งจากพืชที่มีคุณสมบัติพิเศษ กิจการผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์

ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยทางอาหาร กิจกรรมผลิต Electronic Passive Component ชนิด Surface Mount Device กิจกรรมผลิต Gear/Reduction Gear กิจกรรมผลิต ชิ้นส่วนยานพาหนะอื่นๆ กิจกรรมทำเหมืองแร่ ศักยภาพเป้าหมาย และกิจกรรมผลิตพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานไฟฟ้าและไอน้ำจากพลังงานหมุนเวียน/ขยะ ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (24,677.63 ล้านบาท) ในกิจกรรมผลิตหรือถนอมอาหารเครื่องดื่ม วัตถุเจือปนอาหาร สิ่งปรุงแต่งอาหารหรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัด กิจกรรมพัฒนาซอฟต์แวร์แพลตฟอร์มเพื่อให้บริการดิจิทัลหรือดิจิทัลคอนเทนต์ กิจกรรมโรงพยาบาล กิจกรรมผลิต Wafer กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์และชิ้นส่วนอุปกรณ์

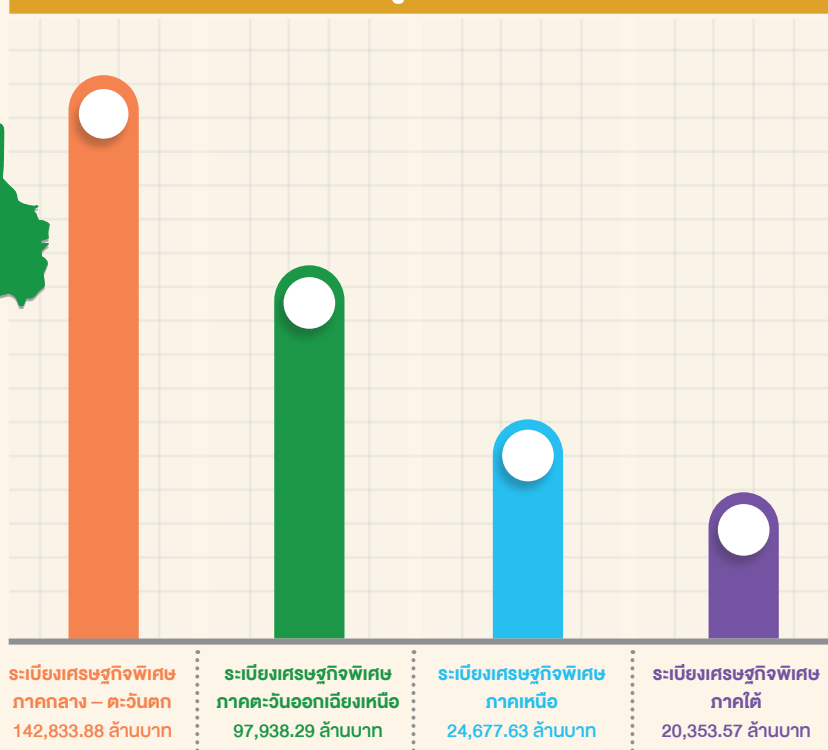
อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสำนักงาน กิจกรรมนิคมหรือเขตอุตสาหกรรม กิจกรรมศูนย์กระจายสินค้าระหว่างประเทศด้วยระบบที่ทันสมัย และกิจกรรมผลิตพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานไฟฟ้าและไอน้ำจากพลังงานหมุนเวียน/ขยะ และระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (20,353.57 ล้านบาท) ในกิจกรรมผลิตน้ำมันหรือไขมันจากพืชหรือสัตว์ กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตร ผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติ กิจกรรมโรงแรม กิจกรรมเรือเฟอร์รี่หรือเดินเรือท่องเที่ยวหรือให้บริการเรือท่องเที่ยว และกิจกรรมผลิตพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานไฟฟ้าและไอน้ำจากพลังงานหมุนเวียน/ขยะ

สถิติการขอรับการส่งเสริมการลงทุนในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ปี 2566 - 2567

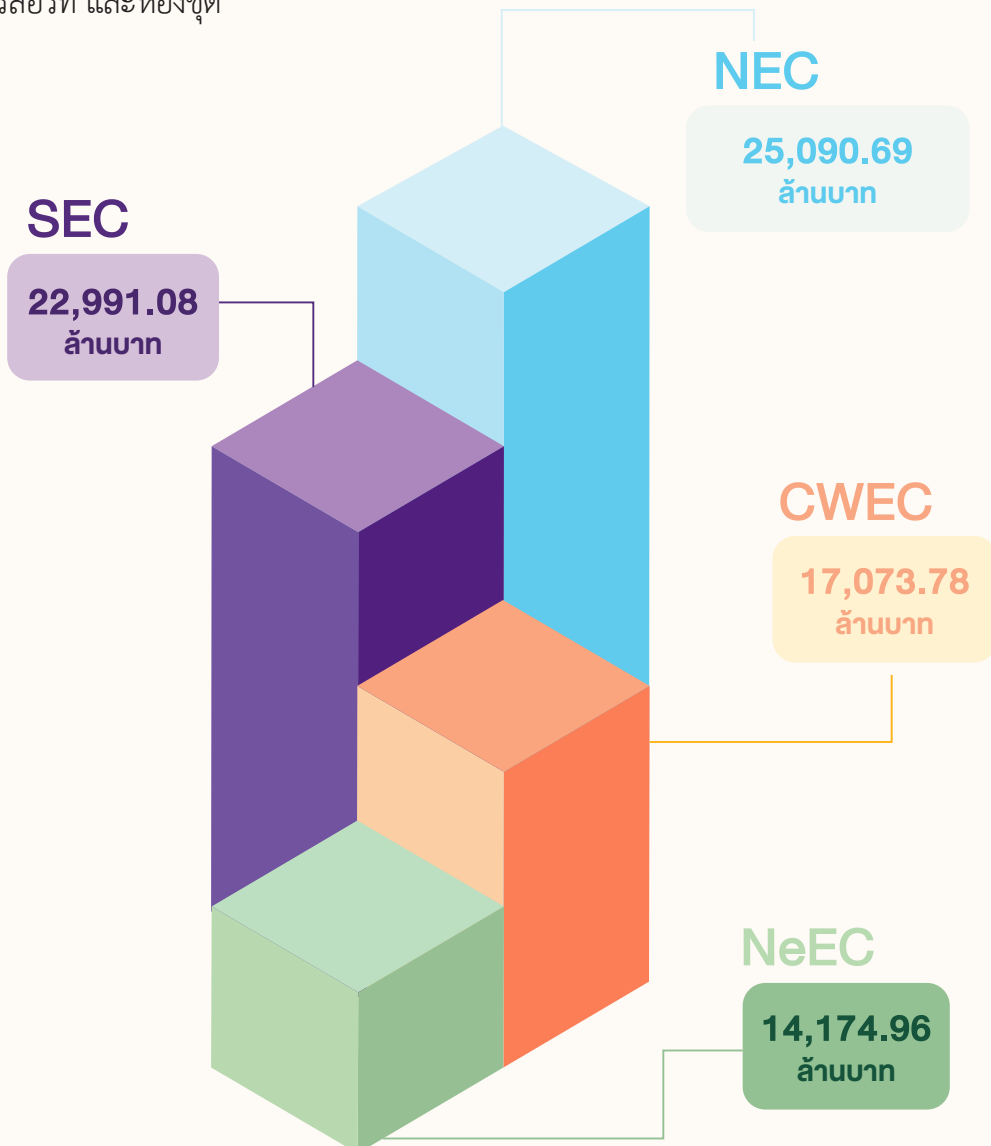

รวม 738 โครงการ มูลค่า 285,803 ล้านบาท

4.2 การจัดตั้งธุรกิจใหม่

ในปี 2566-2567 มีทุนจดทะเบียนนิติบุคคลจัดตั้งใหม่ มูลค่ารวม 79,330.51 ล้านบาท โดยพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ มีมูลค่าทุนจดทะเบียนนิติบุคคลจัดตั้งใหม่มากที่สุด (25,090.69 ล้านบาท) รองลงมา ได้แก่ ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (22,991.08 ล้านบาท) ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก (17,073.78 ล้านบาท) และระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (14,174.96 ล้านบาท) ตามลำดับ ทั้งนี้ กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นประเภท อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้างอาคารทั่วไป ภัตตาคาร/ร้านอาหาร ขายปลีกสินค้าในร้านค้าทั่วไป ขนส่งและขนถ่ายสินค้า รวมถึงคนโดยสาร และกิจการให้คำปรึกษาด้านการจัดการโรงแรม รีสอร์ท และห้องชุด

05

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการพัฒนา

การขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ จะพลิกโฉมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ โดยจะส่งผลให้เกิด

5.1

ฐานการลงทุนหลักซึ่งจะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจแห่งใหม่ ในแต่ละภาค

เป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจของภาคและ
ประเทศ รองรับการผลิตและการบริการที่ใช้ประโยชน์จากศักยภาพ
และโอกาสของพื้นที่ ช่วยกระจายความเจริญ และลดความเหลื่อมล้ำ
จากการพัฒนา

5.2

เครือข่ายกิจกรรมเศรษฐกิจ เชื่อมโยงในลักษณะคลัสเตอร์ ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่ม

และมีการเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบ
พื้นที่เศรษฐกิจหลักแห่งอื่นทั้งในไทย
ประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศ
ในภูมิภาค

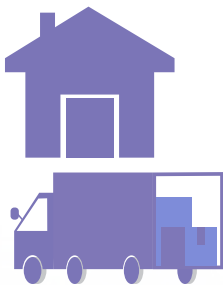
5.3

ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

ทั้งในด้านการสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิต ดังนี้

- 1 การสร้างโอกาสในการประกอบธุรกิจและประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจของทั้งผู้ประกอบการขนาดใหญ่ และ SMEs/Micro SMEs การมีตำแหน่งงานและอาชีพที่หลากหลายของแรงงานไทยทั้งในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง และรองรับแรงงานที่ต้องย้ายกลับภูมิลำเนา ซึ่งจะช่วยสร้างงานสร้างรายได้ นอกจากนี้ ยังเกิดการขยายตัวของภาคบริการและที่อยู่อาศัย เช่น ห้างสรรพสินค้า คอนโดมิเนียม ร้านอาหาร ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการบริโภคและเศรษฐกิจในพื้นที่

- 2 เป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อนำมาแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีศักยภาพและโอกาส และมีจุดเด่นที่สามารถนำมาต่อยอดการพัฒนาในเชิงพาณิชย์และสามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศหรือนานาชาติได้

- 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต โดยการพัฒนาโครงการด้านเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่และเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักอื่นๆ จะส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่ง ระบบสาธารณสุข/สาธารณสุขการที่เพียงพอและได้มาตรฐาน และได้รับบริการด้านสังคม โดยเฉพาะระบบสาธารณสุขที่มีคุณภาพและครอบคลุมทั่วถึงมากขึ้น

ช่องทางการติดตามข่าวสาร

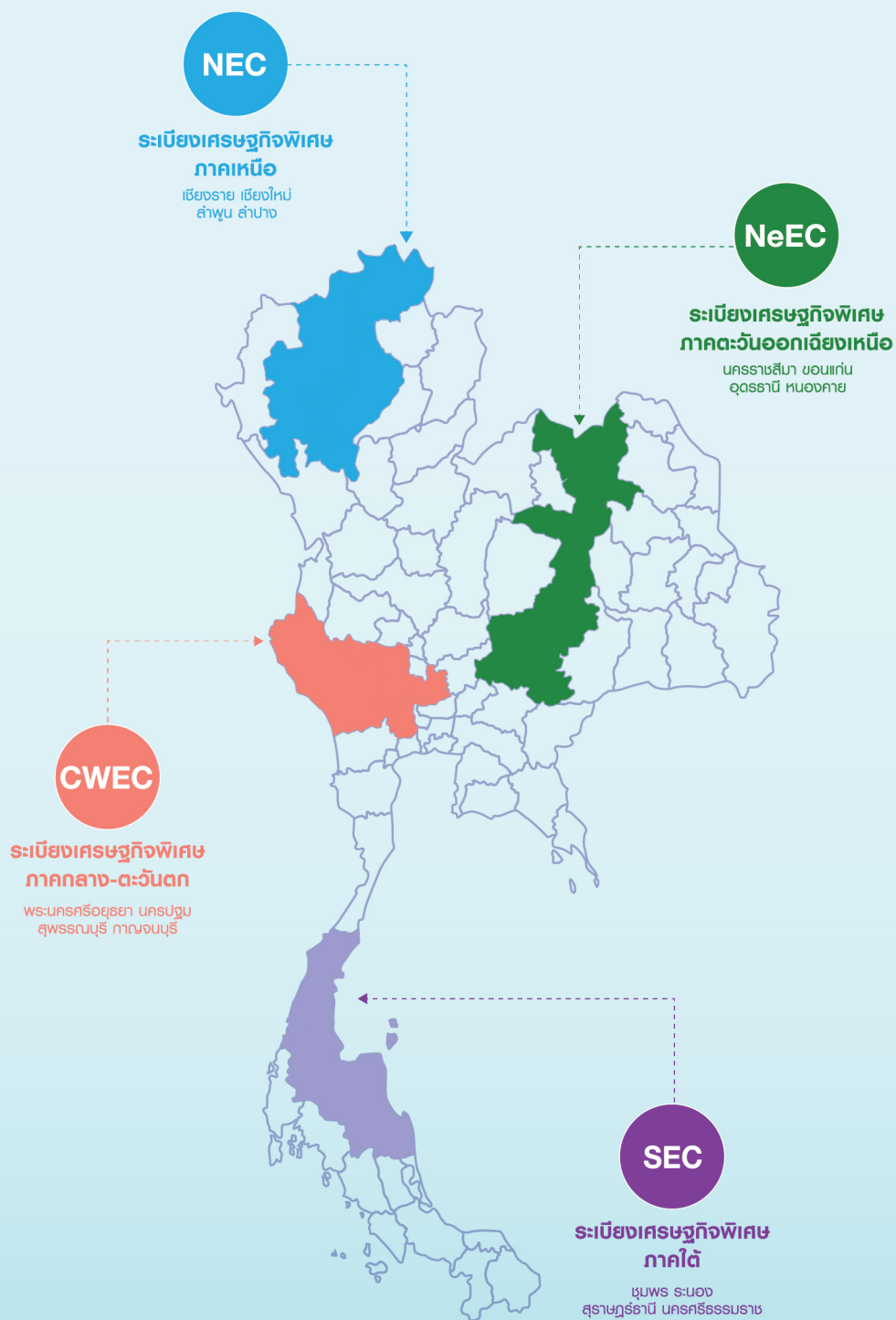
 Web : www.nesdc.go.th

 Facebook : สภาพัฒน์

 IG : nesdc_th

รายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติม

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ 02-280-2740

www.nesdc.go.th